

SNDT Women's University, Mumbai

Undergraduate Degree / UG
Programme (Syllabus as Per NEP) -
Faculty of Humanities

NON-AEDP BA HISTORY

As Per NEP – 2020

Semester – III to VI Syllabus
(W.E.F. Academic Year 2025-26)

Semester V			Humanity				
			Sem V	Credits	Marks	Int	Ext
5.1	50110811	History of Later Medieval India (1526 C. E. to 1757 C.E.)	Major (Core)	4	100	50	50
5.2	50110812	Modern India (1857 CE-1947 CE)	Major (Core)	4	100	50	50
5.3	51010811	Indian Water Management System	IKS (Major Specific)	2	50	0	50
5.4	50310811	Modern and Contemporary World History	Minor Stream	4	100	50	50
5.5	50310812	History of Maharashtra (1956 CE-1982 CE)	Minor Stream	4	100	50	50
5.6	50610801	Introduction to Museology	VSC-4	2	50	50	0
5.7	50110803	History of the Marathas (1707 CE-1818 CE)	Major Core	2	50	50	0
				22	550	300	250

		Semester VI	Humanity				
			Sem VI	Credits	Marks	Int	Ext
6.1	60110812	Landmarks of World History (1914 CE – 1991 CE)	Major (Core)	4	100	50	50
6.2	61310821	Field Project in History	Major (Core)	4	100	50	50
6.3	60210813	Elements of Indian Archaeology	Major (Elective)	4	100	50	50
	60210814	Introduction to Indian Epigraphy and Indian Numismatics					
6.4	60210811	History of Maharashtra (1956 CE-1982 CE)	Major (Elective)	4	50	50	50
	60210812	India and its Neighbours					
6.5	61210821	OJT	OJT	4	100	50	50
6.6	61510821	CE	CE	2	50	0	50
				22	550	250	300

Note: There is no change in Sem-I and Sem-II, Credit structure from Sev-I to Sev-V is same for AEDP and no AEDP students, difference is there only Sev-VI.

SEMESTER III

3.1 Major (Core)

Course Title	History: Ideas and Its Application
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to:
	1. explain the meaning and nature of history
	2. analyze the philosophy of history
	3. examine the role of history for nation building
	4. assess the contribution of history for policy making
Module 1 (Credit 1):	Introduction to History
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. explain the meaning and importance of history
	2. differentiate the timeline, periods and ages in history
	3. evaluate the scope and nature of History
Content Outline	a) Meaning, Definitions and Importance of History b) Chronology: Concept of Timeline, Periods and Ages in History c) Scope and Nature of History
Module 2 (Credit 1):	History in Practice: Nation Building
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. discuss the role of history in Nation building
	2. identify the history in political discourse
	3. analyze the case studies of nationalist histories
Content Outline	a) Role of History in shaping National Identity b) History in Political Discourse c) Concept of Nationalist History

Module 3 (Credit 1): Public History and Memory	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. examine the impact of history on education and popular culture
	2. write a report on museums, monuments and historical sites
	3. analyze the historical fictions, films, and digital history
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) History in Education and Popular Culture b) Museums, Monuments, and Historical Sites c) Historical Fiction, Films, and Digital History
Module 4 (Credit 1) : Applied History: Learning from the Past	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. discuss the role of History in government policy making
	2. evaluate the impact of past economics and social movements on modern period
	3. predict the future plans based on historical patterns
Content Outline	<p>History as a tool for:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Policy Making b) Socio-economic issues: Poverty, Social Justice, Gender, Public Health c) Predicting Future

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Visits to Museums, Monuments and Historical Sites	15	50
Interactive Group Discussion	10	
Assignments/ Seminar	20	
Attendance	05	
Total	50	
Grand Total		100

Reading list:

1. Arya, R. P., & Heinrich, A. 2019. *Indian chronology to Indian history*. Indian Foundation for Vedic Science.
2. Basham, A. L. 1971. *The wonder that was India*. Rupa Publications.
3. Chattopadhyay, B. D. 1984. *A survey of historical geography of ancient India*. Manisha Publishers.
4. Chopra, P. N., Ravindran, T. K., & Subramanian, N. 1979. *History of South India* (Vol. 1: Ancient Period). S. Chand & Co.
5. Majumdar, A. K. 1977. *Concise history of ancient India* (Vol. 1: Political history). Munshiram Manoharlal.
6. Majumdar, R. C. (Ed.). 1957–1971. *History and culture of the Indian people* (Vols. 1–5). Bharatiya Vidya Bhavan.
7. Mukherji, B. N. 1988. *Rise and fall of the Kushana Empire*. Firma KLM.
8. Raychaudhuri, H. C. 1963. *Political history of ancient India*. Calcutta University Press.
9. Sastri, K. A. N. (Ed.). 1957. *A comprehensive history of India* (Vol. 2: The Mauryas and Satavahanas, B.C. 325 to A.D. 300). Orient Longman.
10. Sastri, K. A. N. 1967. *Age of the Nandas and Mauryas* (2nd ed.). Motilal Banarsidass.
11. Sastri, K. A. N. 1976. *A history of South India* (4th ed.). Oxford University Press.
12. Singh, U., & Lahiri, N. 2016. *The idea of ancient India: Essays on religion, politics and archaeology*. Penguin Random House.
13. Thapar, R. 1983. *Asoka and the decline of the Mauryas* (2nd ed.). Oxford University Press.
14. Thapar, R. 2002. *Early India: From the origins to A.D. 1300*. University of California Press.

15. Collingwood, R. G. 1946. *The idea of history*. Oxford University Press.
16. Lovejoy, A. O. 1936. *The great chain of being: A study of the history of an idea*. Harvard University Press.
17. Russell, B. 1945. *A history of Western philosophy*. George Allen & Unwin.

मराठी:

१. मोरे सदानंद, २००५, इतिहास: संकल्पना आणि तत्त्वज्ञान, राजहंस प्रकाशन, पुणे
२. वास्कर राजेंद्र आणि मारकवार प्रगती, २०२०, भारतीय इतिहासलेखनशास्त्रातील चर्चा, शार्प पब्लिकेशन, मुंबई
३. कोठेकर शांता २०२१, इतिहास तंत्र आणि तत्त्वज्ञान, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर.

हिंदी:

१. शर्मा रामशरण, २००७, इतिहास: विचार और सिद्धांत, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली.
२. सिंग परमानंद २००५, इतिहास दर्शन, मोतीलाल बनारसी दास , दिल्ली.
३. गुप्त माणिक लाल, २००२, इतिहास स्वरूप, अवधारणाये एवं उपयोगिता, अटलांटिक पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रिब्युटर्स, दिल्ली.

3.2 Major (Core)

Course Title	Landmarks of World History (1789-1900)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the concept of age of revolution from the perspective of world history
	2. analyse the importance of French Revolution
	3. examine the concepts of Industrialization, Imperialism and Nationalism
	4. describe the unification of Germany and Italy
	5. evaluate the importance of social reforms
Module 1 (Credit 1): Age of Revolution	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the importance of French Revolution
	2. analyze the reforms of Napoleon Bonaparte
	3. describe Latin American Independence
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) French Revolution, 1789: Causes and Consequences b) Napoleon Bonaparte: Reforms (1804-1815) c) Latin American Independence (1808-1833) (Argentina and Mexico)
Module 2 (Credit 1): Industrialization and Imperialism	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the concept of industrialization and imperialism

	2. critically examine opium wars
	3. analyze the scramble for Africa
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Industrial Revolution: Causes, Nature and Consequences b) Opium Wars: Causes and Consequences c) Scramble for Africa
Module 3 (Credit 1): Nationalism and Unification	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the Meiji restoration
	2. analyze the events leading to the unification of Italy
	3. evaluate the course of the unification of Germany
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Meiji Restoration b) Unification of Italy c) Unification of Germany
Module 4 (Credit 1): Social Reforms	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the abolition of slavery
	2. evaluate the labour movements and rights
	3. critically examine the emergence of women's Suffrage movement
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Abolition of Slavery in Britain and USA b) Labour Movements and Rights c) Emergence of Women's Suffrage Movement

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	30	50
Presentation/ Seminar/	15	
Attendance	05	
Total	50	
Grand Total		100

Reading list:

1. Chandler, D. 1990. *The illustrated Napoleon*. Greenhill Books.
2. Hayes, C. J. H., Moon, P. T., & Wayland, J. W. 1959. *World history*. Macmillan.
3. Maurois, A. 1956. *A history of France*. Jonathan Cape.
4. Swain, J. E. 1947. *A history of world civilization*. S. Chand & Co.
5. Bolt, C. 1974. *The history of the U.S.A*. Macmillan Education Ltd.
6. Gooch, G. P. 1955. *History of modern Europe*. S. Chand & Co. Ltd.
7. Gokhale, B. K. 1987. *Modern Europe*. Himalaya Publishing House.
8. Mahajan, V. D. 1974. *History of modern Europe*. S. Chand & Co. Ltd.
9. Davies, H. A. 1968. *An outline history of the world*. Oxford University Press.
10. Tata, F. 2021. *The glorious landmarks in world history*. Nation Press.
11. Bhuyan, S. 2024. *History of Europe (1789–1919)*. Mahaveer Publications.
12. George, E. 2018. *Recent European history (1789–1900)*. Forgotten Books.
13. Doyle, W. 2003. *The Oxford history of the French Revolution*. Oxford University Press.
14. Grant, A. J., & Temperley, H. 1952. *Europe in the nineteenth and twentieth centuries*. Longmans, Green and Co.
15. Herold, J. C. 2002. *The age of Napoleon*. Weidenfeld & Nicolson.
16. Taylor, A. J. P. 1956. *The struggle for mastery in Europe, 1848–1918*. Oxford University Press.
17. Backmann, G. M. 1962. *The modernization of China and Japan*. Harper & Row.
18. Beasley, W. G. 1963. *The modern history of Japan*. Weidenfeld & Nicolson.
19. Hsu, I. C. Y. 1989. *The rise of modern China*. Oxford University Press.

20. Hane, M. 2001. *Modern Japan: A historical survey*. Westview Press.
21. Purcell, V. 2010. *The Boxer uprising: A background study* (Reissue ed.). Cambridge University Press.
22. Sansom, G. B. 1950. *The western world and Japan*. Cresset Press.

मराठी:

१. गाठाळ, रावसाहेब, २०००, आधुनिक जगाचा इतिहास, औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन्स.
२. कदम, य. ना. व सुतार, अ.मा., २००१, आधुनिक युरोपचा इतिहास, कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
३. मारडीकर, मदन, १९९२, आधुनिक युरोप (१७८९-१८७०), नागपूर, पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स.
४. मारडीकर, मदन, २०००, आधुनिक जगाचा इतिहास, औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
५. कोलारकर, श.गो., १९८९, युरोपचा इतिहास (१७८९- १८७०), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
६. कुलकर्णी, अ.रा., देशपांडे, अ.म., देशपांडे, प्र.न., २००१, आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९- १८७८), पुणे, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस.
७. विभुते, जनार्दन, १९९६, आधुनिक युरोपचा इतिहास (१७८९- १९४५), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
८. भोसले, रा.ह., उपाध्ये, वि. आ., मोटे, सं.बा., १९७९, आधुनिक युरोप (१७८९- १८३०), कोल्हापूर, अजब पुस्तकालय.
९. आचार्य, धनंजय, २००५, आधुनिक युरोप (१७८०- १९६५), नागपूर, श्री साईनाथ प्रकाशन.
१०. आचार्य, धनंजय, २००४, पाश्चात्य जग (१५ व्या शतकापासून ते दुसऱ्या महायुद्धपर्यंत), नागपूर, श्री साईनाथ प्रकाशन.
११. जोशी, पी.जी., २०००, आधुनिक जग (१५०१- १९९०), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
१२. भिडे, मेघना, १९८५, युरोपचा इतिहास (१८८५- १९४५), मुंबई, प्राची प्रकाशन.
१३. उदगावकर, म.न., व राऊत, गणेश, २००८, आधुनिक जग, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
१४. राजदेरकर, सुहास व गर्गे, स.मा., १९९६, आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९- १९६२), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
१५. कठारे, अनिल, १९९९, जागतिक घडामोडीचा इतिहास (१७७६- १९६५), नांदेड, कल्पना प्रकाशन. १६) कठारे, अनिल, २०१५, आधुनिक जगाचा इतिहास (१४५३- २०००), जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स.
१६. कठारे, अनिल, १९९९, आधुनिक चीन (१८४०- १९७६), नांदेड, कल्पना प्रकाशन.
१७. वाघ, संदेश, मंजुळकर, अंबादास, जाधव. अजितकुमार, २०११, जगाच्या इतिहासातील महत्वाचे टप्पे (इ.स.१३००-१९४५), सोलापूर, अक्षरलेणं प्रकाशन.
१८. औचरमल, एल.वाय., जागतिक इतिहासातील ठळक घटना, अंबरनाथ, वैभव प्रकाशन.
१९. निकम, तानाजी, २००६, आधुनिक चीन - जपानचा इतिहास, पुणे डायमंड पब्लिकेशन.
२०. गुजर, यादव, १९९३, चीन व जपान: राजकीय इतिहास, नागपूर, विभावरी प्रकाशन.

हिंदी

- १) परुथी,आर. के., और भण्डारी, दीपा, २००९, आधुनिक यूरोप का इतिहास, नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस.
- २) परुथी,आर. के., और भण्डारी, दीपा, २००९, आधुनिक विश्व का इतिहास,नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस.
- ३) नागोरी, एस. एल. और नागोरी, कान्ता, २००५, यूरोप का सम्पूर्ण इतिहास (१४५३-१९१९),जयपुर, सबलाइम पब्लिकेशन्स.
- ४) गुप्त,माणिक लाल, २००६, यूरोप का इतिहास (१४५३- १७८९), कानपुर, साहित्य रत्नालय.
- ५) गुप्त, मानिक लाल, २००१, आधुनिक विश्व का इतिहास, कानपुर, साहित्य रत्नालय.
- ६) अग्रवाल आर. सी., भटनागर महेश, भारतीय संविधान का विकास तथा राष्ट्रीय आंदोलन, एस. चंद कंपनी, दिल्ली, २०१४.
- ७) राय, कौलेश्वर, २००५, आधुनिक एशिया, इलाहाबाद, किताब महल.
- ८) विद्यालंकार, सत्यकेतु, २०१२, आधुनिक एशिया का इतिहास, दिल्ली, सरस्वती सदन.
- ९) वर्मा, दीनानाथ, १९८७, एशिया का आधुनिक इतिहास, पटना, भारती भवन.

3.3 Major Core

Course Title	History of Ancient India (From Indus Valley to 6th Century C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the sources of ancient Indian History
	2. examine the rule of various Indian dynasties
	3. describe the socio-economic and religious life of ancient India
	4. analyze the evolution of ancient Indian art and architecture
Module 1 (Credit 1): Ancient India: Sources and civilization	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss various sources of Ancient India
	2. describe the Harappan civilization and its major features
	3. analyze the features and importance of Vedic age
Content Outline	a) Sources: Archaeological and literary b) Harappan Civilization: society, economy, religion, town planning and art c) Vedic Age: polity, society, economy and religion
Module 2 (Credit 1): Religious Movements and Rise of Empires	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the rise of religions in ancient India
	2. discuss the salient features of Mahajanapadas
	3. analyze the contribution of Mauryan rulers in Indian History
Content Outline	a) Rise of Jainism and Buddhism b) Mahajanapadas and Rise of Magadha c) Mauryan: Chandragupta Maurya, Ashoka's Dhamma, Mauryan

	administrative system
Module 3 (Credit 1)	Post-Mauryan period to Gupta Age
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the role of post-Mauryan dynasties in the north to the cultural life of ancient India
	2. describe the achievements of Gupta rulers
	3. evaluate the concept of Classical Age
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Post-Mauryan Age - Shungas, Kushanas: Cultural Developments b) Guptas- Chandragupta I, Samudragupta and Chandragupta II c) Classical Age: Literature, Science and Technology
Module 4 (Credit 1) :	Cultural Development in Deccan and South India
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the contribution of Sangam Age
	2. recognize the role of Satvahanas in cultural development
	3. describe the contribution of Vakatakas in cultural development
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Sangam Age: Cholas, Pandyas, Cheras b) Satvahanas c) Vakatakas

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Conduct study tour at Historical Place and to prepare report and presentation	15	50
A. Skill development course: 20 Marks (any One) language learning : Sanskrit, Prakrit, Pali B. Script writing: Brahmi, Kharoshsti C. Nar se Narayani: Jagrani Project	20	
Conduct workshop and seminar on Numismatics, Iconography, Epigraphy	15	
Total	50	
Grand Total		100

Reading list:

1. Altekar, A. S, 1962. The Position of Women in Hindu Civilization, (Third Edition), Delhi, Motilal Banarsidass.
2. Basham, A.L, 1954. The Wonder that was India: A Survey of the Culture of the Indian Sub- Continent Before the Coming of the Muslims, London, Sidgwick & Jackson,
3. Chakravarti, Uma, 2006. Everyday Lives, Everyday Histories: Beyond the Kings and Brahmans of „Ancient“ India, New Delhi, Tulika Books.
4. Chandra, Pramod, 1983. On the Study of Indian Art, Cambridge- Massachusetts and London, Harvard University Press (for the Asia Society).
5. Dasgupta K. K, 1981. The Gupta Empire and After (300-985A.D), (Published under the auspices of the Indian History Congress), New Delhi, People's Publishing House.
6. Jha, D.N., ed., 1996. Society and Ideology in India, Essays in Honour of Professor R.S. Sharma, Delhi, Munshiram Manoharlal.
7. Kosambi, D.D., 1985. *An Introduction to the Study of Indian History*, Bombay, Popular Prakashan.

8. Kosambi, D. D, 1981. The Culture and Civilization of Ancient India in Historical Outline (Sixth Impression), New Delhi, Vikas Publishing Pvt. Ltd.
9. Majumdar, R. C, (ed.), 1957-1971. History and Culture of the Indian People, Vol. I to V (Relevant chapters) Bombay, Bharatiya Vidya Bhavan
10. Majumdar, A. K, 1983. Concise History of Ancient India, Vol. III, Hinduism: Society, Religion and Philosophy, New Delhi, Munshiram Manoharlal.
11. Roy, Kumkum (ed.), 1999. Women in Early Indian Societies, Delhi, Manohar.
12. Sastri, K. A. Nilakanta, 1974. Aspects of Indian History and Culture, Delhi, Oriental Publication.
13. Sharma, R. S, 1983. Perspectives in Social and Economic History of Early India, New Delhi, Munishiram Manoharlal.
14. Sharma, R. S, 1980. Sudras in Ancient India, Delhi, Motilal Banarsidass.
15. Sharma, Ram Sharan, 1969. Social Changes in Early Medieval India (c.AD 500-1200).
16. Thapar, R, 1978. Ancient Indian Social History: Some Interpretations, Bombay, Orient Longmans Ltd.
17. Thapar, R, 2002. Early India: From the Origins to A.D. 1300, L. A., University of California Press.

मराठी :

१. आचार्य धनजय ,२००५ ,प्राचीन भारत प्रारंभापासून इ.स.१२०० पर्यंत,नागपूर साईनाथ प्रकाशन.
२. केणेकर वसंत,१९९५, भारताचा सांस्कृतिक इतिहास ,मुंबई , मृणाल प्रकाशन .
३. कोसंबी धर्मानंद ,१९७७ ,पुराणकथा आणि वास्तवता ,मुंबई ,लोकवाड:मय गृह प्रकाशन .
४. गोले शंकर ,१९९८. प्राचीन भारताचा धर्म आणि संस्कृति , औरंगाबाद .स्नेह प्रकाशन .
५. जोशी पी .जी.२००३ ,प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास,नागपूर ,विद्या प्रकाशन.
६. टिपरे राधिका,२०१८ ,वेरूळ लेण्यातील शिल्पवैभव ,पुणे ,मेहता पब्लिशिंग हाऊस.
७. देगलूरकर, गो. बं.' २०१५, प्राचीन भारतचा इतिहास आणि संस्कृती ,पुणे सहायद्री बुक्स.
८. पाटील,. संजय २०१८ : प्राचीन भारताचा इतिहास (इ.स.पू. ३००० ते इ. स. १२०६): अमरावती,अथर्व पब्लिकेशन्स.
९. पाटील . म. पाटील आणि डॉ. सं. पाटील २०१५. प्राचीन भारत, (प्रारंभ ते इ. स. पू. ६००),जळगाव: अथर्व पब्लिकेशन्स .
१०. पाटील अजय अशोक. २०१५. सिंधू संस्कृती - भारतीय इतिहासातील एक सोनेरी पान. जळगाव अथर्व पब्लिकेशन्स.

११. महाजन समाधान, २०२३.प्राचीन भारतचा इतिहास. मेरठ .विद्या बुक्स प्रकाशन .
१२. मोरवंचीकर रा.श्री, २०२३, प्राचीन भारतचा इतिहास,मेरठ. विद्या बुक्स प्रकाशन .
१३. वैद्य रविंद्र, २०१८. भारताचा इतिहास, (प्रारंभापासून ते इ. स. 1205 पर्यंत, पुणे, प्रशांत पब्लिकेशन्स.
१४. रायचौधुरी हेमचंद्र, २००६. अनुवाद आठवले सदाशिव,बोपडीकर मधुसूदन,प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास,पुणे,डायमंड पब्लिकेशन.
१५. शर्मा रामशरण,अनुवाद: रानडे पंढरीनाथ, २००६. प्राचीन भारतातील राजकीय विचार आणि संस्था, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन.
१६. शर्मा आर .एस., अनुवाद आठवले सरिता, २०२४.भारताचा प्राचीन इतिहास, पुणे, मधुश्री पब्लिकेशन्स.

हिंदी:

१. श्रीवास्तव के .सी. २०१६, प्राचीन भारत का इतिहास तथा संस्कृति , लखनऊ, शारदा प्रकाशन
२. चौहान कृष्णा, २००१ , प्राचीन भारत का सामाजिक और सांस्कृतिक इतिहास, जयपुर प्रकाशन संस्थान
३. जैन कैलाश चंद्र, १९७२ ,प्राचीन भारत का आर्थिक इतिहास,वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास. आचार्य वसुदेव आचार्य
४. विद्याअलंकार सत्यकेतु,२०१८,प्राचीन भारत, नई दिल्ली, श्री सरस्वती सदन
५. थापर रोमिला,१९६६, अ हिस्ट्री ऑफ इंडिया, वॉल्यूम 1, नई दिल्ली,पेंगुइन बुक्स
६. त्रिपाठी रमाशंकर, २०१६. प्राचीन भारत का इतिहास,वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास
७. पाण्डेय राजबली,२०१५. प्राचीन भारत,वाराणसी, विश्वविद्यालय प्रकाशन
८. प्रजापत पप्पू सिंह, २०२२. प्राचीन भारत नवीन सर्वेक्षण ,मुंबई ,ओम बुक्स प्रकाशन
९. प्रसाद कामेश्वर,२००१. भारत का इतिहास, पटना, भारती भवन प्रकाशन
१०. महाजन बी.डी. १९६२. प्राचीन भारत का इतिहास, दिल्ली, सत्यनारायण ब्रदर्स
११. शर्मा एल. पी.,१९७७.प्राचीन भारत का राजनीतिक इतिहास,वाराणसी. मोतीलाल बनारसीदास
१२. शर्मा राम शरण, १९७७ ,प्राचीन भारत का इतिहास,नई दिल्ली ऑक्सफोर्ड यूनिवर्सिटी प्रेस
१३. मजूमदार, आर. सी.,अर्ली हिस्ट्री ऑफ इंडिया, १९७७. मुंबई, भारतीय विद्या भवन थापर
१४. सिंह उपेंद्र, २००८. ए हिस्ट्री ऑफ एंशिंट एंड अर्ली मीडिवल इंडिया, दिल्ली, पियर्सन एजुकेशन.

3.4 Minor

Course Title	Early Indian History
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. describe the early societies and state formation in ancient India
	2. analyze the socio-economic, religious, and cultural transformations in early Indian history
	3. appreciate the development of early Indian art, architecture, and literature
Module 1 (Credit 1): Early Societies and State Formation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the characteristics of early Indian societies, including Harappan and Vedic civilizations
	2. analyze the processes of state formation in North and South India
	3. assess the administrative structures of the Mauryan and Gupta Empires
Content Outline	<p>a) Early Societies: An Overview of Harappan Civilization and Vedic Age</p> <p>b) State Formation and Empires in North India: Rise of Magadha, Administration of Mauryan and Gupta Empires</p> <p>c) Early State Formations in Southern India: Sangam Age (Cheras, Pandyas, Early Cholas), Satavahanas</p>
Module 2 (Credit 1): Society, Economy, Religion, and Cultural Transformations	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyze the social structures and economic patterns in early

	Indian history
	2. elucidate the religious and philosophical developments of the period
	3. discuss the contributions of early Indian art, architecture, and literature
Content Outline	<p>a) Social Structures and Economic Patterns: Evolution of Varna and Jati, Gender, Urbanization</p> <p>b) Religion and Philosophy: Bhagavad Gita, Jainism, Buddhism</p> <p>c) Art, Architecture, and Literature: Schools of Art(Gandhara, Mathura, Amravati) Ajanta, Ellora caves, Classical Age of Guptas (Literature and Science and Technology), Temple Architecture of Pallavas</p>

Assignments/ Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Research projects on state formation in early India	15	50
Field visits to museums/historical sites related to early Indian history	15	
Presentations on religious and philosophical texts	10	
Total	50	
Grand Total		100

Reading list:

1. Basham, A.L. 1954. The Wonder That Was India. Calcuta, Rupa & Co.

2. Habib, Irfan, 2001. The Indus Civilization: Including Other Copper Age Cultures and History of Language Change Till C. 1500 B.C. New Delhi, Tulika Books.
3. Thapar, Romila, 1990. From Lineage to State: Social Formations in the Mid-First Millennium B.C. in the Ganges Valley. New Delhi, Oxford University Press.
4. Singh, Upinder, 2016. A History of Ancient and Early Medieval India: From the Stone Age to the 12th Century. Delhi, Pearson.
5. Kosambi, D.D., 1956. An Introduction to the Study of Indian History. Bombay, Popular Prakashan.
6. Sharma, R.S., 2005. India's Ancient Past. New Delhi, Oxford University Press.
7. Kulke, Hermann & Rothermund, Dietmar, 2004. A History of India. New York, Routledge.
8. Pollock, Sheldon, 2006. The Language of the Gods in the World of Men: Sanskrit, Culture, and Power in Premodern India. Berkeley, University of California Press.

मराठी

१. गाडगीळ, द.वि ., १९७० भारतीय संस्कृतीचा इतिहास .. पुणे, ओरिएंट लाँगमन.
२. गवाणकर, स., १९९५ प्राचीन भारताचा इतिहास .. मुंबई, मौज प्रकाशन.
३. पाटील, दत्तात्रय, २००५ मौर्य आणि गुप्त साम्राज्याचा इतिहास .. पुणे, सुजात प्रकाशन.
४. रेगे, लक्ष्मण, २०१२ भारतीय तत्त्वज्ञान आणि त्याचा प्रभाव .. मुंबई, लोकवांगमय गृह.
५. भंडारकर, आर.जी ., १९३३ प्राचीन भारतातील सामाजिक व आर्थिक जीवन .. पुणे, महाराष्ट्र ग्रंथोत्तेजक संस्था.
६. करंदीकर, शरद, २००८ प्राचीन भारतीय राज्यसंस्था .. पुणे, साकेत प्रकाशन.
७. पाठक, चिंतामण, २०१० भारताचा सांस्कृतिक वारसा .. पुणे, मीना प्रकाशन.
८. महाजन, वि.अ ., २००६ भारताचा राजकीय आणि सामाजिक इतिहास .. नागपूर, नाग प्रकाशन.

हिंदी

१. श्रीवास्तव के.सी., २०१६, प्राचीन भारत का इतिहास तथा संस्कृति. लखनऊ, शारदा प्रकाशन
२. चौहान कृष्णा, २००९. प्राचीन भारत का सामाजिक और सांस्कृतिक इतिहास. जयपुर, प्रकाशन संस्थान
३. जैन कैलाश चंद्र, १९७२. प्राचीन भारत का आर्थिक इतिहास. वाराणसी, मोतीलाल बनारसीदास
४. विद्याअलंकार सत्यकेतु, २०१८. प्राचीन भारत. नई दिल्ली, श्री सरस्वती सदन
५. थापर रोमिला, १९६६. अ हिस्ट्री ऑफ़ इंडिया, वॉल्यूम 1. नई दिल्ली, पेंगुइन बुक्स

६. त्रिपाठी रमाशंकर, २०१६. प्राचीन भारत का इतिहास. वाराणसी. मोतीलाल बनारसीदास
७. पाण्डेय राजबली, २०१५. प्राचीन भारत. वाराणसी, विश्वविद्यालय प्रकाशन
८. जापत पप्पू सिंह, २०२२. प्राचीन भारत नवीन सर्वेक्षण. मुंबई ,ओम बुक्स प्रकाशन
९. प्रसाद कामेश्वर, २००१. भारत का इतिहास. पटना, भारती भवन प्रकाश
१०. महाजन बी.डी., १९६२. प्राचीन भारत का इतिहास. दिल्ली, सत्यनारायण ब्रदर्स

3.5 OEC

Course Title	Women in Indian Society
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the scope of women's studies
	2. analyze the status of women in Indian society
	3. the historical background of women's movement
	4. describe the changing roles of women in society
	5. evaluate the contribution of women saints, educators and politicians
Module 1(Credit 1):	Introduction to Women and Society
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the nature and scope of women's studies
	2. analyze the women's movements in India
	3. differentiate the changes in the status of women in Indian society
Content Outline	a) Definition and scope of Women's studies b) Historical background of women's movements c) Changing roles of women in society
Module 2(Credit 1) :	Women's contribution to society
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the role of women saints in Bhakti movement
	2. analyze the contribution of Women as educators
	3. evaluate the work of women in politics
Content Outline	a) Women saints: Akka Mahadevi, Mirabai b) Women as Educators: Savitribai Phule, Begum Rokeya Sakhawat Hossain c) Women in Politics: Sarojini Naidu, Indira Gandhi

Assignments/ Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project/ Assignment	----	50
Presentation /Seminar	----	
Attendance	---	
Total	-	

Reading list:

1. Altekar, A. S. (1966). *The Position of Women in Hindu Civilization*. Motilal Banarsidass.
2. Chakravarti, U., & Roy, K. (1998). In search of our past: A review of the limitations and possibilities of historiography of women in early India. *Economic and Political Weekly*.
3. Chakravarti, U. (2013). *Rewriting History: The Life and Times of Pandita Ramabai* (Reprint ed.). Zubaan.
4. Chattopadhyay, A. (n.d.). *Women Scientist in India*. National Book Trust India.
5. Desai, N. (1977). *Women in Modern India*. Vora & Co.
6. Kumar, N. (Ed.). (2009). *Women in Science in India: A Reader*. Oxford University Press.
7. Nanda, B. R. (1979). *Indian Women: From Purdah to Modernity*. Vikas Publishing House.
8. Talim, M. (1972). *Women in Early Buddhist Literature*. University of Bombay.
9. Thomas, P. (1967). *Indian Women Through the Ages*. Asia Publishing House.

मराठी :

१. आंबेडकर बी, आर, २००४. हिन्दू स्त्रियाँ उन्नति, अवनती, सुगत प्रकाशन, नागपुर
२. कोसंबी दामोदार धर्मानंद, २००६. प्राचीन भारतीय संस्कृति व सभ्यता, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे
३. देहाडराय सरीता, २००९. भारतातील स्त्री अभ्यास - संस्था आणि व्यवहाराचा शोध, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र पुणे, विद्यापीठ पुणे,

४. देशमुख शारदा, १९७३. शिवकालीन व पेशवाईतील स्त्रीजीवन, टि.म.वि., प्रकाशन, पुणे,
५. पाटिल पदमजा, जाधव शोभना, २००७. भारतीय इतिहासातील स्त्रियाँ, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर,
६. पारधी, आर. एन, २००५. भारतीय स्त्री - जीवन व कर्तव्य, वेद मुद्रा प्रकाशन, अमरावती,
७. भागवत विद्युत, २००९. स्त्रीवादी इतिहास - मीमांसा आणि व्यवहार, क्रांति ज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, पुणे विद्यापीठ,
८. बोर्डे-खडसे सुनिता व खडसे संतोष, २०१०. ऐतिहासिक परीप्रेक्ष्यातील स्त्रिया, शुभम पब्लिकेशन्स, पुणे,
९. मून मीनाक्षी, २००२. फुले आंबेडकरी स्त्री चळवळ, समता प्रकाशन नागपूर
१०. मून मीनाक्षी, पवार उर्मिला, आम्हीही इतिहास घडविला, सुगावा प्रकाशन, पुणे
११. कसबे रावसाहेब, डॉ. आंबेडकर आणि भारतीय राज्यघटना, सुमन प्रकाशन, नागपूर

हिंदी :

१. कुमार; राधा, अनुवाद एवं संपादन, सिंह रमाशंकर, २००९. स्त्रीसंघर्ष का इतिहास, वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली
२. चतुर्वेदी हेरम्ब, २०१६. दास्तान मुगल महिलओं की, राजकमल प्रकाशन, नईदिल्ली,
३. प्रकाश, ओम, प्राचीन भारतीय समाज और संस्कृती, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली
४. मालती के.एम्, २०१०. स्त्री विमर्श: भारतीय परिपेक्ष्य, वाणी प्रकाशन, नईदिल्ली,
५. सहाय शिवस्वरूप, २००४. प्राचीन भारत का सामाजिक और आर्थिक इतिहास, मोतीलाल बनारसी दास, दिल्ली

3.5 OEC

Course Title	International Tourism
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. identify the fundamental concepts and trends of international tourism
	2. elucidate the major components of the international tourist industry
	3. describe the major tourist destinations in various parts of the world
	4. evaluate the challenges and impact on tourism from contemporary developments
Module 1 (Credit 1):	Meaning and scope of international tourism
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the meaning, history and trends of international tourism
	2. demonstrate an understanding of the history and purpose of various international tourist organizations
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) International tourism: definitions and history b) Tourism Organizations: International Air Transport Association (IATA), International Civil Aviation Organization (ICAO), World Tourism Organization (WTO), Universal Federation of Travel Agents Association (UFTAA), Pacific Air Travel Association (PATA) c) Major trends and international tourism markets – inbound and outbound tourism statistics, emerging markets
Module 2 (Credit 1):	The business of international tourism
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. describe the major tourist destinations in various parts of the world
	2. comprehend the major components of the business and structure of international tourism
Content Outline	<p>a) World travel geography- the three IATA areas (one destination from each IATA area)</p> <p>b) Cruise Lines: Star Cruises, Cruises in Mediterranean Sea and Eurail Packages</p> <p>c) Challenges and upheavals faced in the recent past- wars and Covid-19</p>

**Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)
(suggested)**

Formative Assessment		
	Internal	External
Try locating a few tour operators and compare the various international destination packages offered by them	-	50
Gather information and prepare a short video/ presentation on the new and emerging travel destinations around the world	-	
Interview a few people who have recently travelled abroad and document their successes and challenges in planning and organizing their trip	-	
Total	-	

Reading list:

1. Burkhart AJ & Medlick, 1974. Tourism- Past, present and Future, London, Heinemann.
2. Harris Robert and Joy Howard, 1996. Dictionary of travel, tourism and hospitality terms, Melbourne, Hospitality Press.

3. Holloway, Christopher, 1989. The Business of Tourism, London, Pitman Publishing.
4. Kamra, Krishnan K, Tourism, 1997. Theory, Planning and Practice New Delhi, Indus.
5. Lew Alan, C. Michael Hall, Dallen J. Timothy, 1999. World Geography of Travel And Tourism: A Regional Approach, Butterworth-Heinemann
6. Sharma, Sunil, 2007. Emerging International Tourism Markets, Rajat Publications.
7. UNWTO, 2010. Basic concepts and definitions: Travel and Tourism. Moldova.
8. UNWTO, 2019. International Tourism Highlights, Madrid.
9. UNWTO, 2020. COVID-19: UNWTO Calls on Tourism to Be Part Of Recovery Plans. Madrid, Spain.
10. Lonely Planet Guides Magazine Issues of Conde Nast Traveller and Lonely Planet

मराठी :

१. संजय., २०२१. जागतिक पर्यटन आणि त्याचे नियमन, नागपूर, स्पंदन पब्लिकेशन्स.
२. जाधव, अनिल., २०१७. पर्यटन धोरणे आणि नियोजन, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ.
३. पाटील, सुरेश., २०१८. प्रवास व पर्यटन उद्योग, मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
४. बागुल, रमेश., २०१९. पर्यटन आणि संस्कृती, पुणे, नवल पब्लिकेशन्स.
५. महाजन, मंगेश., २०१९. पर्यटन व्यवसायाचे नियोजन आणि धोरणे, औरंगाबाद, विद्या प्रकाशन.

हिंदी :

१. शर्मा, आर.के., २०१८. पर्यटन उद्योग एवं प्रबंधन, जयपुर, राजस्थान पब्लिकेशन।
२. गुप्ता, सतीश., २०१६. यात्रा और पर्यटन: एक अध्ययन, नई दिल्ली, सेंटर फॉर टूरिज्म स्टडीज़।
३. वर्मा, मुकेश., २०१९. भारत में पर्यटन विकास, लखनऊ, उत्तर प्रदेश हिंदी संस्थान।
४. सिंह, अनिल., २०२०. पर्यटन के आर्थिक और सांस्कृतिक प्रभाव, वाराणसी, काशी हिंदू विश्वविद्यालय
५. मिश्रा, संजय., २०१५. आधुनिक पर्यटन और यात्री सुरक्षा, नई दिल्ली, प्रभात प्रकाशन।

3.6 AEC (Modern Indian Language)

3.7. Major Core

Course Title	Contemporary India (1947 C.E. -2000 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the political developments in post -independent India
	2. analyse the evolution of democratic institutions and their role in shaping modern India
	3. examine the impact of economic reforms and social policies on different sections of society
	4. evaluate India's foreign policy strategies
	5. explain cultural and technological changes that contributed to India's modernization
Module 1 (Credit 1): Consolidation of India as a Nation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the integration of princely states and its significance for national unity
	2. examine the process of framing of Indian Constitution
	3. analyze the policies and vision of the Nehruvian era
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Partition and integration of Princely States and the challenges to National unity b) Framing of the Indian Constitution and its impact on Nation-building c) Nehru Era: Five Year Plans, Linguistic Reorganization and Foreign Policy
Module 2 (Credit 1): Political Developments and International Conflicts	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the evolution of political parties in independent India
	2. examine major international conflicts and their impact on

	Indian politics
	3. evaluate the causes and consequences of the Emergency (1975–1977)
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Evolution of Political Parties b) International conflicts: Indo-China War (1962) and Indo-Pak Wars (1965, 1971) c) The Emergency (1975-1977): Causes and Impact
Module 3 (Credit 1): Economic and Political Transformations (1980-2000)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. evaluate the 1991 economic reforms and their socio-economic consequences
	2. examine agricultural challenges and the impact of the Green Revolution
	3. analyse the political transformation as Coalition politics, rise of regional parties and issues of reservation policy
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) The 1991 Economic Reforms: Liberalization, (New Economic Policy), Globalization, Privatization, IT Sector growth b) Agricultural Crises, Green Revolution, Rural Credit c) Coalition Politics, Rise of Regional Parties, Communalism
Module 4 (Credit 1) : Social Transformation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain constitutional provisions related to tribal rights
	2. examine the role of backward class commissions in promoting social justice
	3. discuss women's issues and state responses in post-independent India
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Fifth and sixth schedule of the constitution (tribal rights) b) Backward Class Commission to Mandal Commission c) Committee on the Status of Women in India (Towards

	Equality Report, 1974)
--	------------------------

Assignments towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Marks
Research project / presentation on major political developments in post-independent India (Constitution, Nehruvian era, Emergency, etc.)	10
Assignment / presentation on democratic institutions and their role in nation-building (Parliament, Judiciary, Federalism, Elections)	10
Assignment on economic reforms and social policies with reference to different sections of society (Green Revolution, 1991 reforms, welfare policies)	10
Field visit / virtual tour and report writing on institutions such as Parliament Museum, Nehru Memorial Museum, or Archives related to contemporary history	10
Group discussion / role play / PPT or video presentation on India's foreign policy or cultural and technological changes in modernization	10
Total	50

Reading list:

English

1. Appadorai, A. 1982. The Domestic Roots of India's Foreign Policy 1942–1972. Oxford University Press, New Delhi.
2. Austin, G. 1966. The Indian Constitution: Cornerstone of a Nation. Oxford University Press, Oxford.
3. Basu, D. D. 2019. Introduction to the Constitution of India (24th ed.). LexisNexis, New Delhi.
4. Bhatia, K. 1971. The Ordeal of Nationhood: A Social Study of India Since Independence 1947–1970. Atheneum, New York.
5. Brass, P. R. 1994. The Politics of India Since Independence. Cambridge University Press, Cambridge.
6. Chandra, B. 2008. India Since Independence. Penguin Books, New Delhi.
7. Chandra, B., Mukherjee, M., & Mukherjee, A. 1999. India After Independence. Viking Penguin, New Delhi.
8. Frankel, F. R. 2005. India's Political Economy 1947–2004. Oxford University Press, Oxford.
9. Gopal, S. 1984. Jawaharlal Nehru: A Biography. Oxford University Press, New Delhi.
10. Guha, R. 2007. India After Gandhi: The History of the World's Largest Democracy. HarperCollins, New Delhi.
11. Khilnani, S. 1999. The Idea of India. Farrar, Straus and Giroux, New York.
12. Kohli, A. 2010. Democracy and Development in India: From Socialism to Pro-Business. Oxford University Press, Oxford.
13. Pylee, M. V. 2016. India's Constitution. S. Chand Publishing, New Delhi.
14. Roy, T. 2011. The Economic History of India 1857–2010. Oxford University Press, Oxford.
15. Tharoor, S. 1997. India from Midnight to the Millennium. Arcade Publishing, New Delhi.

मराठी:

१. देशपांडे, व. तू. २०१७. स्वातंत्र्योत्तर भारताचा इतिहास. पुणे: के. सागर पब्लिकेशन्स.
२. चंद्र, बि., अनुवाद: पारधी, फडके, जोशी, नातू, & क्षीरसागर. २०१७. इंडिया सिन्स इंडीपेंडन्स. पुणे: के. सागर पब्लिकेशन्स.
३. कठारे, अ. २०१९. आधुनिक भारताचा इतिहास. नांदेड: कल्पना प्रकाशन.
४. मोरया, यु. २०१९. समकालीन भारताचा इतिहास १९४७-२०००. पुणे: प्रगती बुक प्रकाशन.
५. भामरे, जि. २०१४. आधुनिक व समकालीन भारताचा इतिहास १८५७-२०००. मुंबई: शेठ पब्लिकेशन.
६. सोमकुवर, व्ही. जी. २०१९. समकालीन भारताची निर्मिती १९५०-२०१५. पुणे: प्रशांत पब्लिकेशन.
७. वैद्य, स., & कोठेकर, शा. २००४. स्वतंत्र भारताचा इतिहास १९४७-१९८०. नागपूर: श्री साईनाथ प्रकाशन.
८. शेख, ग. २००५. आधुनिक भारताचा इतिहास १७६५-१९८४. जळगाव: प्रतिभा प्रकाशन.
९. कोलारकर, श. गो. १९८७. आधुनिक भारताचा इतिहास १८५७-१९६५. नागपूर: श्री मंगेश प्रकाशन.
१०. पाटील, र. ब. २०१९. भारताचा सामाजिक व सांस्कृतिक इतिहास. पुणे: डाय पब्लिकेशन.
११. फडके, य. द. २०२१. नेहरू ते नरेंद्र मोदी भारताचा राजकीय प्रवास. पुणे: सुचक प्रकाशन.
१२. देशमुख, र. २०१८. भारतीय अर्थव्यवस्थेचा इतिहास. पुणे: डायमंड प्रकाशन.

3.8 CC

SEMESTER IV

4.1 Major (Core)

Course Title	History of Early Medieval India (7th century to 1526 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. recognize the transition phases of ancient to medieval India
	2. examine the Muslim invasions in India
	3. describe the establishment of Delhi sultanate
	4. discuss the administration of various rulers
	5. illustrate the socio-economic and cultural life
Module 1 (Credit 1): Transition phase from Ancient to Medieval	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the concept of transition ancient to medieval India
	2. analyse the decline of Gupta empire and rise of regional kingdoms
	3. recognise the emergence of Rajput's rule
Content Outline	a) Decline of the Guptas b) Harshavardhana, Pulakesin II c) Emergence of Rajputs rule
Module 2 (Credit 1): Delhi Sultanate	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. compare the foreign invasions in India
	2. discuss the establishment of Delhi sultanate
	3. criticise the administration of various sultans of Delhi Sultanate

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Foreign Invasions: Muhammad bin Qasim, Mahmud Ghazni, Muhammad Ghori b) Establishment of Delhi Sultanate: Qutb-ud-din-Aibak, Iltutmish, Raziya Sultan c) Expansion and Consolidation of Delhi Sultanate: Alauddin Khilji, Muhammad Bin Tughlaq, Firoz Shah Tughlaq
Module 3 (Credit 1) : The Vijayanagara Empire and The Bahamani Kingdom	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. identify the establishment of Vijayanagara empire 2. describe the achievement of Krishnadevaraya 3. analyse the Bahamani kingdom
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Vijayanagara Empire: Harihara and Bukka, Krishnadevaraya b) Decline of Vijaynagara Empire c) Bahamani Kingdom: Establishment and Decline
Module 4 (Credit 1): Socio-Economic and cultural life	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. compare the socio-cultural and economic life under Delhi Sultanate 2. discuss the socio-cultural and economic life under Vijayanagara empire 3. criticize the art and architecture under Bahamani kingdom
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Socio-economic and Cultural Life under Delhi Sultanate b) Socio-economic and Cultural Life under Vijaynagara empire c) Art and Architecture under Bahamanis

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	30	50
Presentation/ Test/ Seminar/	20	
Total	50	
Grand Total		100

Reading list:

1. Chandra, S. 1997. Medieval India: From Sultanate to the Mughals. Delhi: Har Anand Publications.
2. Chandra, S. 2007. History of Medieval India. New Delhi: Orient Blackswan.
3. Chitnis, K. N. 2003. Medieval Indian History. New Delhi: Atlantic Publishers.
4. Majumdar, R. C. 1957–1971. History and Culture of the Indian People, Vols. V–VIII. Bombay: Bharatiya Vidya Bhavan.
5. Nizami, K. A. 1966. Studies in Medieval Indian History and Culture. Allahabad: Kitab Mahal.
6. Rizvi, S. A. A. 1987. The Wonder That Was India. London: Sidgwick & Jackson.
7. Saletore, B. A. 1934. Social and Political Life in the Vijayanagara Empire (A.D. 1346–1646) (2 vols.). Madras: B. G. Paul & Company.
8. Stein, B. n.d. Peasant State and Society in Medieval South India. New Delhi: Oxford University Press.
9. Stein, B. 1989. Vijayanagara. London: Cambridge University Press.
10. Thapar, R. 2002. Early India: From the Origins to A.D. 1300. Berkeley & Los Angeles: University of California Press.
11. Sastri, K. A. N. 1976. A History of South India (4th ed.). New Delhi: Oxford University Press.

12. Gopal, L. 1965. The Economic Life of Northern India A.D. 700–1200. Delhi: Motilal Banarsidass.
13. Maity, S. K. 1970. Economic Life in Northern India in the Gupta Period (A.D. 300–550) (2nd rev. ed.). Delhi: Motilal Banarsidass.
14. Majumdar, R. C., & Dasgupta, K. K. (Eds.). 1981–1982. A Comprehensive History of India, Vol. III: The Gupta Empire and After. New Delhi: People's Publishing House.
15. Habib, M., & Nizami, K. A. 1987. Comprehensive History of India, Vol. V: The Delhi Sultanate A.D. 1206–1526. Delhi: People's Publishing House.
16. Sherwani, H. K., & Joshi, P. M. (Jt. Eds.). 1973. History of Medieval Deccan (1295–1724), Vol. I. Hyderabad: Government of Andhra Pradesh Publication.
17. Sharma, R. S. 2001. Early Medieval Indian Society. Delhi: Orient Longman.
18. Wink, A. 2001. Al-Hind: The Making of the Indo-Islamic World, Vols. I–II. New Delhi: Oxford University Press.
19. Mehta, J. L. 1983. Advanced History of Medieval India, Vol. III: Society and Culture. New Delhi: Sterling.
20. Karashima, N. 1992. Towards a New Formation: South Indian Society Under Vijayanagar. Delhi: Oxford University Press.

मराठी

१. मारडीकर, मदन, २००२. भारताचा इतिहास (इ.स.६५० ते १५५०), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
२. बारगळ, बालकृष्ण व ढवळे, प्रभाकर, १९६४. मध्यकालीन भारत (१२०६ ते १७०७), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
३. मारडीकर, मदन, १९९७. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (१००० ते १७०७), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
४. भिडे, गजानन, नलावडे विजय, नाईकनवरे वैजयंती, २००२. मध्ययुगीन भारत (सामाजिक आर्थिक आणि सांस्कृतिक इतिहास), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
५. काळे, म. वा., १९९७. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १००० ते १७०७), मुंबई, प्राची प्रकाशन.
६. मेहता, जे.एल., (अनु. मा. कृ. पारधी), २००४. मध्ययुगीन भारताचा बृहत् इतिहास, खंड पहिला, पुणे, के सागर पब्लिकेशन्स.
७. देशपांडे, व्ही. टी., २००३. भारताचा इतिहास (इ.स. ६५० ते १५५०), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
८. गर्दे, प्रभाकर, २००५. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०५ ते १७०७), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
९. शिंदे, पी.एन. व पवार, विश्वनाथ, २००७. मुघलकालीन भारताचा इतिहास (इ.स. १५२६ ते १७०७), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
१०. देशमुख, मा.मा., १९९८. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६ ते १७६१), नागपूर, विश्वभारती प्रकाशन.

११. वझे, अरविंद, १९८७. मध्ययुगाच्या उत्तरार्धातील भारत (इ.स. १५२६ ते १८१८), मुंबई, प्राची प्रकाशन.
१२. कोलारकर, श. गो, १९९२. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६ ते १७०७), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
१३. कुळकर्णी वि.वी. व नेवासकर, अशोक, १९७८. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६ ते १५२६), पुणे, गो. य. राणे प्रकाशन.
१४. चंद्र, सतीश, (अनु. अनिल काळे), २०११. मध्ययुगीन भारत - दिल्लीची सुलतानशाही (१२०६ ते १५२६), पुणे, के. सागर पब्लिकेशन्स.
१५. खाबडे, दिनकर, १९९७. मोगलकालीन भारताचा इतिहास (इ.स. १५२६- १७०७), औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन्स.
१६. कोलारकर, श.गो., १९९०. भारताचा इतिहास: प्राचीन व मध्ययुगीन (प्रारंभापासून ते १७०७ पर्यंत), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
१७. कुळकर्णी, वि.वि. व नेवासकर अशोक, १९९८. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास (इ.स. १२०६- १७०७), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
१८. कठारे, अनिल, वाघ संदेश, मंजुळकर अंबादास, २०११. मध्ययुगीन भारत (इ.स. १००० ते १७०७), सोलापूर, अक्षरलेण प्रकाशन.
१९. आचार्य, कृ.अं व आपटे भा. कृ., १९७८. मध्ययुगीन भारत (इ.स. १२०६- १७६१), नागपूर, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
२०. केशव्रीवार, के. मु., १९९२. मध्ययुगीन भारत (इ.स. १२०६- १५२६), नागपूर, पडगिलवार प्रकाशन.
२१. फडनाईक, चंद्रशेखर, २०००. प्राचीन व मध्ययुगीन भारत, नागपूर, विद्या प्रकाशन.
२२. सिद्धिकी, एन. ए. (अनु. प्र.ल.सासवडकर), २००६. मोगलकालीन महसूल पद्धती, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.

हिंदी :

१. गुप्त, मानिक लाल, २००६. मध्यकालीन भारत का इतिहास (१२०० ई. से १५५६ ई.), कानपुर, साहित्य रत्नालय
२. गुप्त, मानिक लाल, २००३. भारत का इतिहास (प्रागैतिहासिक काल से आधुनिक काल तक), नई दिल्ली, एटलांटिक पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स
३. परुथी, आर. के., २००९. मध्यकालीन भारत का आर्थिक इतिहास, नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाउस
४. परुथी, आर. के., २०१०. मध्यकालीन भारत का सामाजिक एवं सांस्कृतिक इतिहास, नई दिल्ली, अर्जुन पब्लिशिंग हाउस
५. सेंगर, शैलेंद्र, २००५. मध्यकालीन भारत का इतिहास, नई दिल्ली, एटलांटिक पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स.

4.2 Major (Core)

Course Title	History of Indian Women
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. assess the status of women in Indian society
	2. evaluate the changes in the status of women in Indian society
	3. identify the importance of women's history
	4. discuss the various concepts of women's history
Module 1(Credit 1):	Women in Ancient India
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the status of women in Harappan Civilization
	2. analyze the position of women in Vedic and post Vedic society
	3. examine the role of women in Buddhism and Jainism
Content Outline	a) Reflection of women in art of Harappan civilization b) Status of women in Vedic and post-Vedic society. c) Role of women in Buddhism and Jainism.
Module 2(Credit 1):	Women in Medieval India
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the role of women saints in Bhakti Movement
	2. analyze the role of women in politics during Sultanate and Mughal Era
	3. analyze the role of women in politics during Maratha Period

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Women in Bhakti Movement: Mirabai, Janabai, Akkamadevi b) Women in Sultanate and Mughal Era: Razia Sultan, Noor Jahan, Chand Bibi c) Women in Maratha Empire: Jijabai, Tarabai, Ahilyabai Holkar
Module 3 (Credit 1): Women in Modern India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the Social Reform Movement and women in 19 th century
	2. examine the role of women in Revolutionary Movement
	3. analyze the participation of women in Gandhian Movement
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Social Reform Movement: Brahmo Samaj, Arya Samaj, Satyashodhak Samaj b) Women in Revolutionary Movement c) Women in Gandhian Movement
Module 4 (Credit 1): Women in Post-Independent India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. evaluate the suffering and trauma of women during partition of India
	2. discuss women's rights as enunciated in Indian constitution
	3. examine the achievements of women in Science and Technology
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Women and Partition – Trauma, dislocation and disruption. b) Indian Constitution and women's rights. c) Women's contribution to science and technology: Health, Space, IT sector.

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project/ Assignment /Field Visit	30	50
Presentation /Seminar	15	
Attendance	05	
Total	50	
Grand Total		100

Reading list:

1. Altekar, A. S. 1966. The Position of Women in Hindu Civilization. Delhi: Motilal Banarsidass.
2. Chakravarti, U., & Roy, K. 1998. "In Search of Our Past: A Review of the Limitations and Possibilities of Historiography of Women in Early India." Economic and Political Weekly.
3. Chakravarti, U. 2013. Rewriting History: The Life and Times of Pandita Ramabai (Reprint ed.). Delhi: Zubaan.
4. Chattopadhyay, A. n.d. Women Scientist in India. Delhi: National Book Trust India.
5. Desai, N. 1977. Women in Modern India. Bombay: Vora & Co.
6. Gupta, N. 2019. "Analysing Gender Gap in Science: Government of India Initiatives." Current Science 116, no. 11.
7. Kosambi, M. 1996. "Anandibai Joshee: Retrieving a Fragmented Feminist Image." Economic and Political Weekly 31, no. 49: 3189–3197.
8. Krishna, S., & Chadha, G. 2015. Feminists and Science: Critiques and Changing Perspectives in India, Vol. I. Kolkata: Stree-Samya.
9. Kumar, N., & Burton, A. M. 2009. Women and Science in India: A Reader. New Delhi: Oxford University Press.
10. Kumar, N. (Ed.). 2009. Women in Science in India: A Reader. New Delhi: Oxford University Press.
11. Nanda, B. R. 1979. Indian Women: From Purdah to Modernity. New Delhi: Vikas Publishing House.

12. Sonalkar, W. 2014. We Also Made History (M. Moon, Trans.; U. Pawar, Original author). New Delhi: Zubaan.
13. Talim, M. 1972. Women in Early Buddhist Literature. Bombay: University of Bombay.
14. Thomas, P. 1967. Indian Women Through the Ages. New York: Asia Publishing House.

Blogs & Online Resources:

1. Indian Academy of Sciences. n.d. The Women Scientists of India: Biographical and Autobiographical Essays. Available at: Indian Academy of Sciences – The Women Scientists of India
2. Viswakarma, R. n.d. "Dr. Kamala Sohoni: Breaking the Barriers in the History of Indian Science." Indian Institute of Science Education and Research Kolkata. Available at: IISER Kolkata – Dr. Kamala Sohoni

मराठी :

१. आंबेडकर, बी. आर. २००४. हिन्दू स्त्रियाँ उन्नति अवनती. नागपूर: सुगत प्रकाशन.
२. कोसंबी, दा. ध. २००६. प्राचीन भारतीय संस्कृति व सभ्यता. पुणे: डायमंड पब्लिकेशन.
३. देहाडराय, स. २००९. भारतातील स्त्री अभ्यास : संस्था आणि व्यवहाराचा शोध. पुणे: क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, पुणे विद्यापीठ.
४. देशमुख, शा. १९७३. शिवकालीन व पेशवाईतील स्त्रीजीवन. पुणे: टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ प्रकाशन.
५. पाटील, प., & जाधव, शो. २००७. भारतीय इतिहासातील स्त्रिया. कोल्हापूर: फडके प्रकाशन.
६. पारधी, आर. एन. २००५. भारतीय स्त्री: जीवन व कर्तव्य. अमरावती: वेद मुद्रा प्रकाशन.
७. भागवत, वि. २००९. स्त्रीवादी इतिहास : मीमांसा आणि व्यवहार. पुणे: क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, पुणे विद्यापीठ.
८. बोर्डे-खडसे, सु., & खडसे, सं. २०१०. ऐतिहासिक परिप्रेक्ष्यातील स्त्रिया. पुणे: शुभम पब्लिकेशन्स.
९. मून, मी. २००२. फुले आंबेडकरी स्त्री चळवळ. नागपूर: समता प्रकाशन.
१०. मून, मी., & पवार, उ. आम्हीही इतिहास घडविला. पुणे: सुगावा प्रकाशन.
११. कसबे, रा. डॉ. आंबेडकर आणि भारतीय राज्यघटना. नागपूर: सुमन प्रकाशन.

हिंदी :

१. कुमार, रा. २००९. स्त्रीसंघर्ष का इतिहास. अनुवाद एवं संपादन: सिंह. नई दिल्ली: वाणी प्रकाशन
२. चतुर्वेदी, हे. २०१६. दास्तान मुगल महिलओं की. नई दिल्ली: राजकमल प्रकाशन
३. प्रकाश, ओ. प्राचीन भारतीय समाज और संस्कृति. दिल्ली: मोतीलाल बनारसीदास
४. मालती, के. एम. २०१०. स्त्री विमर्श: भारतीय परिप्रेक्ष्य. नई दिल्ली: वाणी प्रकाशन
५. सहाय, शि. २००४. प्राचीन भारत का सामाजिक और आर्थिक इतिहास. दिल्ली: मोतीलाल बनारसीदास

4.3 Minor Stream

Course Title	Medieval and Modern Indian History
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analyse major political developments from the medieval to the modern period of Indian history 2. assess the rise of regional powers, cultural interactions, and formation of regional identities 3. evaluate impact of colonial rule and different forms of resistance and the growth of Indian nationalism
Module 1- (Credit 1) Systems of Governance in Medieval India	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. recognize how foreign travellers' writings help us understand polity, society, economy, and administration in Medieval India 2. describe the main features of Medieval Indian administration, including the Delhi Sultanate and Mughal systems 3. identify and compare important systems like Iqta, Mansabdari and Turkan-i-Chahalgani and their role in governance
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> a) Indian polity, society and economy through foreign eyes (Alberuni, Ibn Batuta, Bernier) b) Delhi Sultanate-Turkan -I Chahalgani, Iqta system, Daagh, Chehra system c) Mughals-Revenue system (Sher Shah Suri and Todar Mal), Mansabdari system
Module 2 (Credit 1): Synthesis and Assimilation	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analyze the impact of Bhakti, Sufi, and Sikh movements on Indian society and culture 2. explain the key features of Indo-Islamic architecture and show how cultural synthesis shaped its distinctive style 3. describe the key characteristics and themes of miniature painting in Indian art

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Bhakti and Sufi Movements, Sikhism b) Indo-Islamic Architecture c) Miniature Painting
Module 3 (Credit 1): Colonialism and Social Reforms	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyze the economic, social, and cultural impacts of colonialism on Indian society
	2. explain the major causes and consequences of the Revolt of 1857 and its impact on India's struggle for independence
	3. compare the ideologies, methods, and achievements of Brahma Samaj, Arya Samaj, and Satyashodhak Samaj
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Colonialism and its Impact. b) The Revolt of 1857: Causes and Consequences c) Social Reform Movement: Brahma Samaj, Arya Samaj and Satyashodhak Samaj
Module 4 (Credit 1): Indian National Movement and Partition	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. evaluate the significance of the Swadeshi Movement in promoting nationalism and self-reliance in India
	2. analyze the impact of Gandhi's leadership and movements in India's struggle for independence
	3. evaluate the long-term consequences of the Partition of India and its relevance to contemporary issues in the region
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Swadeshi Movement b) Mahatma Gandhi and Indian National Movement c) Impact of Partition of India

Assignments towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Marks
Research Projects/ Presentation on 'Systems of Governance in Medieval	10

India	
Review of books by medieval Indian foreign travelers	10
Field visits and report writing to museums/ historical sites related to medieval and Modern History	10
Role play and its video shooting on the Heroes of the "Indian National Movement"	10
Review and report writing on major historical films related to the Indian national movement	10

Reading list:

1. Barnwal, M. K. 2022. A Brief History of India. New Delhi: Cosmos Publication.
2. Chandra, B. 1989. India's Struggle for Independence 1857-1947. New Delhi: National Book Trust.
3. Chandra, S. 1997. Medieval India: From Sultanat to the Mughals (Part II). New Delhi: Har-Anand Publications.
4. Chandra, S. 2007. History of Medieval India. New Delhi: Orient Blackswan.
5. Grover, B. L., & Grover, S. 1994. A New Look at Modern Indian History. New Delhi: S. Chand & Co.
6. Habib, I. 1982. Atlas of the Mughal Empire. New Delhi: Oxford University Press.
7. Kawar, V. 2024. Modern Indian History. Pune: PMF IAS.
8. Majumdar, B. B. 1965. Indian Political Associations and Reform of Legislature 1818-1917. Calcutta: Firma Mukhopadhyaya.
9. Pannikar, K. M. 1963. The Foundation of New India. London: George Allen & Unwin.
10. Sastri, K. A. N. 1955. A History of South India: From Prehistoric Times to the Fall of Vijayanagar. Madras: Oxford University Press.
11. Sarkar, S. 1985. Modern India. New Delhi: Macmillan India Ltd.
12. Sharma, R. S. 2001. Early Medieval Indian Society: A Study in Feudalisation. New Delhi: Orient Longman.
13. Singh, U. 2008. A History of Ancient and Early Medieval India. New Delhi: Pearson Education India.
14. Stein, B. 1980. Peasant State and Society in Medieval South India. Delhi: Oxford University Press.
15. Streusand, D. E. 1989. The Formation of the Mughal Empire. Delhi: Oxford University Press.
16. Tripathi & Bansal. 2025. Modern Indian History. New Delhi: McGraw Hill Education.

मराठी:

१. हबीब, इ. २०२०. मध्ययुगीन भारत: एक संस्कृतीचा अभ्यास. नवी दिल्ली: नॅशनल बुक ट्रस्ट.
२. ओक, श. २००९. भारताचा राजकीय इतिहास - आधुनिक युग. मुंबई: मॅजेस्टिक पब्लिकेशन्स.
३. करंदीकर, श. २००८. भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन. पुणे: मेहता पब्लिशिंग.
४. खंडेकर, वि. स. २०२०. मुघलकालीन भारत (१५२६-१७५७). पुणे: निराली प्रकाशन.
५. ग्रोवर, बी. एल. २०२२. आधुनिक भारताचा इतिहास: एक नवीन मूल्यमापन. नवी दिल्ली: एस. चांद पब्लिशिंग.

६. चौबळ, जे. एस. १९९२. असे होते मुघल. मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ.
७. चंद्र, स. २००९. मध्ययुगीन भारत: मुघल साम्राज्य १५२६-१७४८. नवी दिल्ली: ओरिएंट ब्लैकस्वान.
८. महाजन, वि. द. २०२४. मध्ययुगीन भारताचा इतिहास. एस. चांद अँड कंपनी लिमिटेड.
९. मेहेंदळे, ग. २०१५. आधुनिक भारत: परिप्रेक्ष्य व विश्लेषण. पुणे: डायमंड पब्लिकेशन.
१०. पाटिल, पं. एस. २०१२. आधुनिक भारताचा सामाजिक इतिहास. पुणे: सुगावा प्रकाशन.
११. भोगे, मु. २०२०. एम.पी.एस.सी. आधुनिक भारताचा इतिहास. नागपूर: साकेत प्रकाशन.
१२. मोरघा, यु., शिरोडकर, सं. २०१९. आधुनिक भारताचा इतिहास (१८५७-१९४७). मुंबई: किंडल डायरेक्ट पब्लिशिंग.
१३. महाडिक, घ., गाव्हणे, कि., सांवळे, दी. २०१९. मुघल कालीन भारताचा इतिहास (१५२६-१७०७). जळगाव: प्रशांत पब्लिकेशन.
१४. वैद्य, सु., कोठेकर, शा. २०१५. आधुनिक भारताचा इतिहास (१९२० ते १९४७). पुणे: श्री साईनाथ प्रकाशन.
१५. चंद्र काळे (संपा.). २०१८. मध्ययुगीन भारत – खंड १: दिल्लीची सुलतानशाही (१२०६-१५२६). के'सागर पब्लिकेशन्स.
१६. देशमुख, द. मा. अज्ञात वर्ष. दिल्ली सुलतानशाहीचा इतिहास.
१७. सरकार, ज. मुघल साम्राज्याचा ज्हास, खंड १-४

हिन्दी:

१. बंद्योपाध्याय, श. २००४. आधुनिक भारत. हैदराबाद: ट्यूलिप पब्लिकेशन
२. ग्रोवर & यशपाल. २०२४. आधुनिक भारत का इतिहास. नई दिल्ली: एस. चंद्र एंड कंपनी
३. चंद्र, ब. २०१०. भारत का स्वतंत्रता संग्राम. नई दिल्ली: नॅशनल बुक ट्रस्ट
४. चंद्र, स. २०१८. मध्यकालीन भारत का इतिहास (भाग १: दिल्ली सल्तनत १२०६-१५२६ ई.). नई दिल्ली: के. सागर पब्लिकेशन्स
५. चंद्र, स. २०१९. मध्यकालीन भारत का इतिहास (भाग २: मुगल काल १५२६-१७४८ ई.). नई दिल्ली: ओरिएंट ब्लैकस्वान / पीपुल्स पब्लिशिंग हाउस
६. थापर, र. २०१८. भारतीय इतिहास के स्रोत (७वीं-१६वीं सदी). नई दिल्ली: नॅशनल बुक ट्रस्ट
७. सरकार, ज. २०११. भारत का मध्यकालीन इतिहास (राजनीतिक और सैन्य दृष्टि से). पटना: विद्यार्थी ग्रंथालय
८. शर्मा, एल. पी. २०१०. आधुनिक भारत का इतिहास. आगरा: लक्ष्मी नारायण अग्रवाल
९. शर्मा, आर. एस. २०१७. प्राचीन और मध्यकालीन भारत का सामाजिक-आर्थिक इतिहास. नई दिल्ली: ओरिएंट ब्लैकस्वान
१०. शास्त्री, के. ए. एन. २०१५. दक्षिण भारत का इतिहास (सातवाहन से विजयनगर तक). वाराणसी: चौखंबा प्रकाशन
११. सेन, स. २०१३. मध्यकालीन भारत का राजनैतिक इतिहास. नई दिल्ली: लोकभारती प्रकाशन
१२. सिंह, वी. के. २०२२. भारत में राष्ट्रवाद. गाजियाबाद: प्रलेक प्रकाशन
१३. सावरकर, वि. द. २०२०. १८५७ का स्वातंत्र्य समर. नई दिल्ली: प्रभात प्रकाशन
१४. शुक्ला, रा. २०२०. आधुनिक भारत का इतिहास. नई दिल्ली: हिंदी माध्यम कार्यान्वयन
१५. लुनिया, बी. एन. २०१४. भारत का सांस्कृतिक इतिहास (प्राचीन से मध्यकालीन काल तक). जयपुर: लक्ष्मी नारायण अग्रवाल पब्लिशर्स

१६. मजूमदार, अ. २०१६. भारतीय सभ्यता और संस्कृति का विकास. नई दिल्ली: अटलांटिक पब्लिशर्स
१७. हबीब, इ. २०२०. मध्यकालीन भारत: समाज, संस्कृति और अर्थव्यवस्था का अध्ययन. नई दिल्ली: नॅशनल बुक ट्रस्ट

4.4 OEC

Course Title	Subaltern Movements in India
Course Credit	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explore the concept of subalternity and its application in understanding history and society
	2. discuss the Concept and Theories of Subalternity
	3. examine the origin, development, and impact of subaltern movements in India
	4. analyze the socio-Political Impact of Subaltern Movements
Module 1 (Credit 1):	Introduction to Subaltern Studies
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the Concept of Subaltern
	2. examine the Emergence of Subaltern Studies
	3. analyze Ranajit Guha's Contributions
	4. assess the impact of Subaltern Movements on Society
Content Outline	a) Definition of Subaltern: Antonio Gramsci
	b) Subaltern Studies in India: Ranajit Guha, Partha Chaterjee, Gayatri Spivak
	c) Impact of Subaltern movements on society
Module 1 (Credit 1):	Subaltern Movements in India
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify key Movements and Their Characteristics
	2. examine the causes and features of significant Peasant Movements
	3. evaluate the impact of caste-based resistance movements

Content Outline	<p>a) Tribal Uprisings: Halba Rebellion, Bhil Movement</p> <p>b) Peasant and Labour Movements: Indigo Revolt, Bombay Textile Worker’s Movement, 1982</p> <p>c) Caste-Based Resistance: Satyashodhak Samaj Movement, Self-Respect Movement</p>
------------------------	---

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	---	50
Presentation/ Seminar/	----	
Attendance	----	
Total	----	
Grand Total		100

Reading list:

1. Ambedkar, B. R., 1936. Annihilation of Caste.
2. Charlesworth, N. 1985. Peasants and Imperial Rule: Agricultural and Agrarian Society within Bombay Presidency 1850–1935. Cambridge.
3. Desai (ed.). 1979. Peasant Struggle in India. New Delhi: Oxford University Press.
4. Dhanagare, D. N. 1983. Peasant Movement in India 1920–1950. Delhi: Oxford University Press.
5. Omvedt, G. Dalits and the Democratic Revolution.
6. Grover (ed.). 1998. Bhimrao Raoji Ambedkar. New Delhi: Deep & Deep Publications.
7. Guha, R. 1999. Elementary Aspects of Peasant Insurgency in Colonial India. Duke University Press.
8. Jogadand, P. G. 1991. Dalit Movement in Maharashtra. Delhi: Kanak Publication.
9. Balagopal, K. Probing in the Political Economy of Agrarian Classes and Conflicts.
10. Keer, D. 1954. Dr. Ambedkar: Life and Mission. Mumbai: Popular Prakashan.
11. Omvedt, G. 1976. Cultural Revolt in Colonial Society: The Non-Brahmin Movement in Western India 1873–1930. Bombay: Scientific Socialist Education Trust.

12. Oomen, T. K. 2004. Nation, Civil Society and Social Movements: Essays in Political Sociology. New Delhi: Sega Publications.
13. Scott, J. C. Weapons of the Weak: Everyday Forms of Peasant Resistance.
14. Shah, G. 1983. Social Movements in Two Indian States. New Delhi: Ajanta.
15. Spivak, G. C. Can the Subaltern Speak?
16. Sunthankar, B. R. 1988. Nineteenth Century History of Maharashtra 1818–1857. Bombay: Popular Book.
17. Sunthankar, B. R. 1993. Maharashtra 1858–1920. Bombay: Popular Book Depot.

मराठी:

१. कदम, म. नारायण मेघाजी लोखंडे. मुंबई: अक्षर प्रकाशन.
२. जोशी, श. २००८. शेतकरी संघटना: विचार आणि कार्यपद्धती. जनशक्ती बुक्स अँड पब्लिकेशन.
३. पाटील, स. आदिवासी आणि दलित आंदोलन. संकल्प प्रकाशन.
४. बगाडे, उ. २००६. महाराष्ट्रातील प्रबोधन आणि वर्गजातिप्रभुत्व. पुणे: सुगावा.
५. शाह, घ. २०१७. भारतातील सामाजिक चळवळी. पुणे: के. सागर पब्लिकेशन.
६. साळुंके, सं. २००२. गोंड. औरंगाबाद: साकेत प्रकाशन.

हिन्दी:

१. तिवारी कनक, २०१०. बस्तर: लालक्रांती बनाम ग्रीन हंट, दिल्ली, मेधा बुक्स
२. पटनायक किशन, २००९. किसान आंदोलन: दशा और दिशा, राजकमल प्रकाशन
३. अजय कुमार, २००९. पेरियार रामास्वामी: जीवन और दर्शन, दिल्ली, गौतम बुक्स सेंटर
४. गोपी कृष्ण कुंवर, २०१८. बिरसा मुंडा, दिल्ली, ज्ञानगंगा प्रकाशन
५. कुमार सुरेश सिंह, २००३. बिरसा मुंडा और उनका आंदोलन
६. सिंह कुमार सुरेश, २००३. बिरसा मुंडा और उनका आंदोलन
७. झा अंजनी कुमार, २०१४. मध्यभारत के आदिवासी और स्वतंत्रता आंदोलन, नई दिल्ली, सूचना और प्रसारण मंत्रालय

4.4 OEC

Course Title	Travel Formalities
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. Know the importance of travel formalities in international and domestic travel
	2. identify and process essential travel documents such as passports, visas, and permits
	3. comprehend various visa types, their application procedures, and immigration formalities
	4. analyze foreign exchange regulations, customs policies, and airline regulations
	5. identify the significance of travel insurance and its coverage
Module 1 (Credit 1): Documents for Travel Formalities	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. acknowledge the role and significance of travel formalities
	2. identify and describe various travel documents required for international travel
	3. differentiate between types of visas and their application processes
	4. explain immigration formalities and their importance
Content Outline	a) Concept and Importance of Travel Formalities b) Documents: Passport, Visa, Permits and Travel Insurance c) Visa Types and Procedures: Tourist Visa, Business Visa, Student Visa, Transit Visa, e-Visa, Visa on Arrival d) Immigration formalities

Module 2 (Credit 1): Procedures and Regulations for Travel Formalities	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the regulations governing foreign exchange and currency transactions
	2. identify customs regulations, duty-free allowances, and prohibited/restricted items
	3. recognize the significance of travel insurance, its types, and coverage
	4. know airline regulations related to baggage, security checks, and boarding procedures
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Foreign Exchange Regulations: Currency Exchange, Forex Cards, and Traveler's Cheques b) Customs Regulations: Prohibited and Restricted Items, Duty-Free Allowances c) Travel Insurance: Importance, Types, and Coverage d) Airline Regulations: Baggage Rules, Security Checks, and Boarding Procedures

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Formative Assessment		
	Internal	External
Project / Assignment/ Field Visit	----	50
Presentation	----	
Attendance	---	
Total	---	
Grand Total		100

Reading list:

1. Boniface, B., & Cooper, C. 2009. Worldwide destinations: The geography of travel and tourism. Routledge.
2. Cooper, C. 2020. Essentials of tourism. Pearson.
3. Fletcher, J. 2017. Tourism: principles and practice. Pearson.
4. Goeldner, C. R., & Ritchie, J. R. B. 2012. Tourism: principles, practices, philosophies. Wiley.
5. Hall, C. M., & Page, S. J. 2014. The geography of tourism and recreation: Environment, place and space. Routledge.
6. Holloway, J. C. 2016. The business of tourism. Pearson.
7. Laws, E. 1995. Tourist destination management: issues, analysis, and policies. Routledge.
8. Middleton, V. T. C. 2009. Marketing in travel and tourism. Butterworth-Heinemann.
9. Mill, R. C., & Morrison, A. M. 2012. The tourism system. Kendall Hunt Publishing.
10. Ministry of Tourism, Government of India. n.d. Tourism reports. Ministry of Tourism India
11. Page, S. J. 2019. Tourism management. Routledge.
12. Swarbrooke, J. 2002. Sustainable tourism management. CABI Publishing.
13. Walker, J. R. 2019. Introduction to hospitality. Pearson.
14. Weaver, D., & Lawton, L. 2010. Sustainable tourism: theory and practice. Routledge.

मराठी:

१. कुलकर्णी, संजय., २०२१. जागतिक पर्यटन आणि त्याचे नियमन, नागपूर, स्पंदन पब्लिकेशन्स.
२. जाधव, अनिल., २०१७. पर्यटन धोरणे आणि नियोजन, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती मंडळ.
३. जोशी, अरुण., २०१५. पर्यटन व्यवस्थापन, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
४. पवार, संदीप., २०२१. पर्यटन आणि हॉटेल व्यवस्थापन, मुंबई, महाराष्ट्र बुक हाउस.
५. पाटील, सुरेश., २०१८. प्रवास व पर्यटन उद्योग, मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथ निर्मिती मंडळ.

६. बागुल, रमेश., २०१९. पर्यटन आणि संस्कृती, पुणे, नवल पब्लिकेशन्स.
७. कदम, विजय., २०१८. पर्यटन आणि पर्यावरण, पुणे, चैतन्य पब्लिकेशन.
८. लोखंडे, सुनील., २०२०. भारतातील पर्यटन विकास, औरंगाबाद, पराग प्रकाशन.
९. शिंदे, प्रतीक., २०२२. साहसी पर्यटन आणि प्रवास योजना, नाशिक, सप्तसिंधू पब्लिकेशन्स.
१०. महाजन, मंगेश., २०१९. पर्यटन व्यवसायाचे नियोजन आणि धोरणे, औरंगाबाद, विद्या प्रकाशन.

हिन्दी:

१. शर्मा, आर.के., २०१८. पर्यटन उद्योग एवं प्रबंधन, जयपुर, राजस्थान पब्लिकेशन।
२. गुप्ता, सतीश., २०१६. यात्रा और पर्यटन: एक अध्ययन, नई दिल्ली, सेंटर फॉर टूरिज्म स्टडीज़।
३. वर्मा, मुकेश., २०१९. भारत में पर्यटन विकास, लखनऊ, उत्तर प्रदेश हिंदी संस्थान।
४. सिंह, अनिल., २०२०. पर्यटन के आर्थिक और सांस्कृतिक प्रभाव, वाराणसी, काशी हिंदू विश्वविद्यालय
५. मिश्रा, संजय., २०१५. आधुनिक पर्यटन और यात्री सुरक्षा, नई दिल्ली, प्रभात प्रकाशन।

4.5 SEC

Course Title	Archaeology in India: Theory and Types
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explain the methods of archaeology
	2. develop the skills of observation of archaeological
	3. analyse the importance of excavation sites
	4. examine the major archaeological sites in India
Module 1: (Credit 1): Introduction and Methods of Archaeology	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain definition, types and methods of Archaeology
	2. describe the types of excavations and excavated sites in India
	3. explore the skills of dating archaeological objects
Content Outline	a) Definition, Types and Methods of Archaeology b) Types of Excavations c) Methods of Dating of Objects
Module 2 (Credit 1): Excavations and Archaeological sites in India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the features of excavations sites in India
	2. discuss the types and methods of architecture of caves in India
	3. analyze the art and architecture of stupas and temples in India
	4. write a report on excavated and archaeological sites
Content Outline	a) Nalanda and Jorwe b) Kanheri caves and Ajanta caves c) Sanchi and Hampi

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
Projects and presentations on methods of archaeology, types of excavation, and methods of dating objects	10
Report writing and visits to excavation sites such as Jorwe / Nalanda	10
Report writing and visits to archaeological sites such as Kanheri Caves / Ajanta Caves	10
Visits to archaeological sites at Sanchi and Hampi	10
Video shooting / Presentation based on field visits	10
Total	50

Reading list:

1. Burgess, J. 1883. Jas Report on the Buddhist Cave Temples and their Inscriptions. Archaeological Survey of Western India, Vol. IV. London.
2. Chakrabarti, D. K. 2010. India: An archaeological history: Paleolithic beginnings to early history foundation. Oxford University Press.
3. Chakraborti, H. 1974. Early Brahmi records in India. Calcutta: Sanskrit Pustak Bhandar.
4. Cumming, J. (ed.). 1939. Revealing India's past. London: The India Society.
5. Dhavalikar, M. K. 2007. Aryans: Myth and archaeology. Munshiram Manoharlal.
6. Drewett, P. 1999. Field archaeology: An introduction. London: UCL Press.
7. Ghosh (ed.). 1964. Archaeological remains, monuments and museums. New Delhi: Government of India.
8. Paddayya, K. 1990. The new archaeology and aftermath. Pune: Ravish Publishers.
9. Paddayya, K. 2013. Essays in the history of archaeology: Themes, institutions and personalities. New Delhi: Archaeological Survey of India.
10. Piggott, S. 1959. Approach to archaeology. London: Adam and Charles Black.
11. Ramesh, K. V. 1984. India epigraphy, Vol. I. New Delhi: Sandeep Prakashan.
12. Thosar, H. S. 2004. Historical geography of Maharashtra and Goa. Mysore: Epigraphical Society of India.
13. Woodley, L. 1952. Digging up the past. Middlesex: Penguin Book.

मराठी:

१. कठाये, अ. २०११. पुरातत्त्वविद्या, वस्तुसंग्रहालयशास्त्र आणि पर्यटन. औरंगाबाद: विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
२. देव, ब. स. २००२. महाराष्ट्राचा इतिहास: प्रागैतिहासिक महाराष्ट्र (खंड १). मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
३. देव, ब. स. १९६२. महाराष्ट्रातील उत्खनने. दिल्ली: माहिती आणि नभोवाणी मंत्रालय.
४. देव, ब. स. २००८. पुरातत्त्वविद्या. मुंबई: कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
५. ढवळीकर, एम. के. २००८. आर्यांच्या शोधात. पुणे: राजहंस प्रकाशन.

६. ढवळीकर, एम. के. २०१७. भारताची कुलकथा. पुणे: राजहंस प्रकाशन.
७. ढवळीकर, एम. के. २००८. महाराष्ट्राची कुलकथा. पुणे: राजहंस प्रकाशन.
८. ढवळीकर, एम. के. २००६. कोणे एके काळी सिंधू संस्कृती. पुणे: राजहंस प्रकाशन.
९. ढवळीकर, एम. के. २०१३. प्राचीन भारतीय नाणकशास्त्र. मुंबई: कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
१०. ढवळीकर, एम. के. १९८०. पुरातत्त्वविद्या. मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
११. धोपटे, एस. जी. २०१४. क्वेस्ट इन इंडियन न्यूमिस्मॅटिक्स. बदलापूर: सातवाहन चॅरिटेबल ट्रस्ट.
१२. पाठक, अ. च. २०१०. इतिहास: प्राचीन काळ (खंड १). महाराष्ट्र राज्य गॅझेटियर, दर्शनिका विभाग.
१३. गोखले, श. २०१०. भारतीय लेखविद्या. पुणे: कॉन्टिनेंटल पब्लिकेशन.
१४. गोखले, श. १९७५. पुराभिलेखविद्या. पुणे: कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
१५. गोखले, श. २००८. प्राचीन भारतीय इतिहासाची साधने. पुणे: टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ.
१६. कोलते, व्ही. बी. १९८७. महाराष्ट्रातील काही ताम्रपट व शिलालेख. मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
१७. मिराशी, व्ही. व्ही. १९७९. सातवाहन आणि पश्चिमी क्षत्रप यांचा इतिहास. मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
१८. ओझा, गौ. १९७१. प्राचीन भारतीय लिपिमाला. दिल्ली: मुन्शीराम मनोहरलाल.
१९. पाटील, आ. २०१७. पश्चिमी क्षत्रपांची नाणी. पुणे: मेव्हन टेक्नॉलॉजीज.
२०. रायरीकर & भालेराव, क. & म. २००९. महाराष्ट्राच्या इतिहासाचे साक्षीदार. पुणे: डायमंड प्रकाशन.
२१. सामेळ & रानडे, स. & अ. १९९६. पुरातत्त्वशास्त्र व ग्रंथालयशास्त्र. मुंबई: मनन प्रकाशन.
२२. सांकल्या & माते, एच. डी. & एम. एस. १९७६. महाराष्ट्रातील पुरातत्त्व. मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
२३. थापर, र. १९८८. अशोक आणि मौर्यांचा ज्हास. मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
२४. थोरात, भ. २००१. वस्तुसंग्रहालयशास्त्र - पुरातत्त्वीय विद्या. मुंबई: प्राची प्रकाशन.
२५. तुळपुळे, एस. जी. १९६३. प्राचीन मराठी कोरीव लेख. पुणे: पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.

हिन्दी:

१. शुक्र & पांडे, वी. क. प्रागैतिहासिक भारतीय पुरातत्त्व. दिल्ली: मोतीलाल बनारसी दास.
२. सहाय, शि. भारतीय पुरातत्त्व और प्रागैतिहासिक संस्कृतियाँ. दिल्ली: मोतीलाल बनारसी दास.
३. बुहलर (अनुवाद: मंगलनाथ), भारतीय पुरालेखशास्त्र. दिल्ली: मोतीलाल बनारसी दास.
४. ओझा, २०१७. भारतीय पुरातत्त्व. जयपुर: रिसर्च पब्लिकेशन.

4.6 AEC (Modern Indian Language)

4.7 Minor

Course Title	Women's Movement in India
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to:
	1. understand the concept and historical development of women's movements in India, from the national movement to the post-independence period
	2. analyse the role of women leaders and activists in political, social, legal, and environmental movements
	3. evaluate women's struggles for rights and justice through key movements and landmark cases in independent India
Module 1 (Credit 1) : Women's participation in the National Movement	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. discuss the concept and genesis of women's movements, including the significance of International Women's Day
	2. explain the role of women leaders in the Revolt of 1857 and their contribution to anti-colonial resistance
	3. analyse women's participation in revolutionary and nationalist movements, highlighting their political activism
	4. evaluate the contribution of women leaders in the Salt Satyagraha and their role in mass mobilisation during the freedom struggle
Content Outline	a) Concept of Women's Movements: Concept and Genesis; Genesis of International Women's Day b) Women leaders of the Revolt of 1857: Queen Laxmibai of Jhansi, Rani Chennamma of Kittur (Karnataka), Begam Hazarat Mahal c) Revolutionary Movement: Pritilata Waddedar, Aruna Asaf Ali, Matangini Hazra d) Salt Satyagraha: Sarojini Naidu, Kamala Nehru, Perin Naoroji Captain
Module 2 (Credit 1) Radical Women's Movement in Post independent India	

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to:
	1. explain the emergence of anti-rape movements in India, with reference to the Mathura rape case and the Nirbhaya case
	2. analyse the role of women activists in the anti-dowry movement and their contribution to social and legal reforms
	3. evaluate women's struggles for legal rights, particularly the right to maintenance and reforms in Muslim personal law
	4. understand the role of women in environmental movements, with special reference to the Chipko Movement
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Anti Rape: Mathura rape case, Nirbhaya case b) Anti Dowry: Vina Mazumdar, Flavia Agnes, Lotika Sarkar c) Right of a divorced Muslim woman to maintenance: Shah Bano case; Triple Talaq case -Shayara Bano d) Environmental Movement - Chipko Movement: Gaura Devi, Ganga Devi, Bachni Devi

Assignments / Activities (Continuous Evaluation)

Activity	Marks
1. Compare women's participation in the Indian National Movement with women's participation in any one Indian social reform movement (such as the reform movements of the 19th century, Dalit movements, or tribal movements). Analyse the nature of leadership, methods of protest, and social challenges faced by women.	10
2. Examine the changing nature of crimes against women in India by linking early movements like the Mathura rape case with recent campaigns, laws, or public debates on women's safety. Discuss the role of media, judiciary, and civil society in shaping public opinion.	10
3. Study any one contemporary law or Supreme Court judgement related to women's rights in India (such as domestic violence, workplace harassment, or personal laws) and analyse how it reflects the continuing struggle for gender justice begun by earlier women's movements.	10
4. Prepare a project on women's role in environmental movements in India, comparing the Chipko Movement with any other Indian environmental or livelihood movement (such as Narmada Bachao Andolan or forest rights movements). Highlight women's leadership and grassroots participation.	10
5. Examine the role of Media in the Women's Movement during contemporary times.	10
TOTAL	50

Reading list:

English:

1. Altekar, A. S. 1962. *The Position of Women in Hindu Civilization*. New Delhi: Motilal Banarsidas.
2. Baig, Tara Ali. 1976. *Women Power of India*. New Delhi: Sultan Chand and Sons.
3. Banerjee, Narayan. 1992. *Grassroots Empowerment*. Mimeograph. New Delhi: Centre for Women's Development Studies.
4. Chakravarty, Uma. 1998. *Rewriting History: The Life and Times of Pandita Ramabai*. New Delhi: Kali for Women Press.
5. Kumar, Radha. 1993. *The History of Doing*. New Delhi: Kali for Women.
6. Lal, Ruby. 2004. *Domesticity and Power in the Early Mughal World*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Mukharjee, B. N. 1975. "Awareness of Legal Rights Among Married Women and Their Status." *Indian Anthropologist*, 5(2): 30-58.
8. Pande, Rekha. 2002. "The Public Face of a Private Domestic Violence." *International Feminist Journal of Politics*, 4(3): 342-367.
9. Pande, Rekha. 2010. *Divine Sounds from the Heart, Singing Unfettered in Their Own Voices: The Bhakti Movement and Its Women Saints (12th-17th Century)*. UK: Cambridge Scholars Publishing.
10. Pande, Rekha & Kamweshwari, J. 1987. "Women's Discourse on Education (A Preliminary Reading of the Speeches Delivered at the Annual Conferences of the Andhra Mahila Sabha, 1913 & 1914)." *Proceedings of the Indian History Congress*, pp. 390-396.
11. Panniker, K. N. 1975. "Presidential Address." *Proceedings of the Indian History Congress*.
12. Patel, K. A. 1975. "International Women's Year: Half of Humanity and New International Order." *Mainstream*, 13(49).
13. Subbamma, Malladi. 1994. *Women's Movements and Associations*. Hyderabad: Mahilabhyudaya Samastha.
14. Thapar, Romila. 1975. "Looking Back in History." In Devaki Jain (ed.), *Indian Women*. New Delhi: Publication Division, Government of India.
15. Tharu, Susie & Lalita, K. (eds.). 1991. *Women Writing in India*, Vol. II. New Delhi: Oxford University Press.
16. Thomas, R. 1964. *Indian Women through the Ages*. Bombay: Asia Publishing House.

मराठी:

१. देहाडराय, स. २००९. भारतामधील स्त्री अभ्यास: संस्था आणि व्यवहाराचा शोध. क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, पुणे विद्यापीठ, पुणे.
२. देशमुख, श. १९७३. शिवकालीन व पेशवाईतील स्त्रीजीवन. पुणे: टी. एम. विद्यापीठ प्रकाशन.
३. पाटील & जाधव, प. & श. २००७. भारतीय इतिहासातील स्त्रिया. कोल्हापूर: फडके प्रकाशन.
४. पारधी, २००५. भारतीय स्त्री जीवन व कर्तव्य. अमरावती: वेद मुद्रा प्रकाशन.

५. भागवत, वि. २००९. स्त्रीवादी इतिहास: मीमांसा आणि व्यवहार. क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले स्त्री अभ्यास केंद्र, पुणे विद्यापीठ, पुणे.

हिंदी :

१. कुमार, र.; अनुवाद एवं संपादन: सिंह, र. २००९. स्त्री संघर्ष का इतिहास. नई दिल्ली: वाणी प्रकाशन.
२. चतुर्वेदी, ह. २०१६. दास्तान मुगल महिलाओं की. नई दिल्ली: राजकमल प्रकाशन.
३. प्रकाश, ओ. प्राचीन भारतीय समाज और संस्कृति. दिल्ली: मोतीलाल बनारसीदास.
४. मालती, के. एम. २०१०. स्त्री विमर्श: भारतीय परिप्रेक्ष्य. नई दिल्ली: वाणी प्रकाशन.
५. सहाय, शि. २००४. प्राचीन भारत का सामाजिक और आर्थिक इतिहास. दिल्ली: मोतीलाल बनारसी दास.

4.8 CC

Semester V

5.1 Major Core

Course Title	History of Later Medieval India (1526 C.E. to 1757 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explain the process of the foundation of the Mughal Empire
	2. analyze the administrative, military, and socio-economic policies of the Mughal and Maratha rulers
	3. assess the significance of Regional Powers
	4. examine the Socio-cultural developments and transformation in art, architecture, literature, and painting
Module 1: (Credit 1) Emergence of Mughal Power	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify the major categories of sources used to study medieval Indian history
	2. analyze the establishment of the Mughal Empire by Babur and its expansion under his successors
	3. evaluate Sher Shah's administrative legacy and how it influenced later Mughal rulers
Content Outline	a) Sources of Medieval India: Archaeological and Literary
	b) Emergence of Mughal Power- Babur and Humayun
	c) Sher Shah Suri- Conquests and administration
Module 2: (Credit 1) Expansion and Consolidation of Mughal Power and Decline of Mughals	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyze Akbar's administrative reform
	2. assess the Jahangir and Shah Jahan reigns contributed to the peak of Mughal power and prestige
	3. evaluate Aurangzeb's religious and administrative policies and their impact

Content Outline	a) Expansion and Consolidation of Mughal Rule: Emperor Akbar
	b) Expansion and Consolidation of Mughal Rule: Jehangir and Shah Jahan
	c) Decline of Mughal Power: Policies of Aurangzeb; Later Mughals
Module 3: (Credit 1) Emergence of Maratha Power	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. describe the socio-political conditions of the Deccan that facilitated the rise of Shivaji
	2. evaluate the historical significance of Swarajya in shaping Maratha identity and regional nationalism
	3. evaluate the collective contribution of Sambhaji, Rajaram, and Tarabai in preserving and expanding the Maratha power despite prolonged Mughal pressure
Content Outline	a) Chhatrapati Shivaji and Foundation of Swarajya
	b) Significance of Swarajya
	c) Rules of Chhatrapati Sambhaji, Chhatrapati Rajaram and Maharani Tarabai
Module 4: (Credit 1) Administration and Socio- Cultural Development	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. compare the Mughal and Maratha administrative and military systems
	2. assess the nature of social reform, patronage, and the conditions of marginalized communities
	3. trace the development of Mughal architecture and painting from Humayun to Shah Jahan and identify major themes and techniques
Content Outline	a) Administration system of Mughal and Maratha: Civil and Military System
	b) Social System: Class Structure and Women
	c) Cultural Development of Mughal Period: Architecture and Paintings

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Internal
Book review and research paper presentation at seminar on: Emergence of Maratha Power	15
Debate / Presentation on: "The decline of the Mughal Empire was caused more by structural weaknesses than by Aurangzeb's personal policies."	15
To create project and PPT on: architectural achievements of Jahangir and Shah Jahan (Taj Mahal, Red Fort, Shalimar Bagh, etc.)	15
Presentation on field visit (forts and Monuments)	05
Total	50

Reading list:

1. Bendre, V. S. 1946. Maharashtra in the Shivashahi Period. Bombay: Phoenix Publication.
2. Basham, A. L. 1975. A Cultural History of India. London: Oxford University Press.
3. Beveridge (tr.). 1921. Baburnama. London: Hyderabad Codex.
4. Chandra, S. 1997. Medieval India: From Sultanate to the Mughals. New Delhi: Har Anand Publications.
5. Chitnis, K. N. 1981. Glimpses of Medieval Indian Ideas & Institutions. Pune.
6. Chitnis, K. N. 1994. Glimpses of Maratha Socio-Economic History. New Delhi: Atlanta Publishers.
7. Desai, S. 1962. Social Life in Maharashtra under the Peshwas. Bombay: Popular Prakashan.
8. Eaton, R. M. 2005. A Social History of the Deccan 1300–1761. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Gokhale, B. G. 1987. Poona in the Eighteenth Century: An Urban Study. Oxford University Press.
10. Habib, I. 1982. Atlas of the Mughal Empire. Delhi: Oxford University Press.
11. Kincaid & Parasnis. 1968. History of the Maratha People. Delhi: S. Chand & Company.
12. Kotani, H. 2002. Western India in Historical Transition: Seventeenth to Early Twentieth Centuries. New Delhi: Manohar Publishers & Distributors.
13. Kulkarni, A. R. 2006. Maratha Historiography Based on Heras Memorial Lecture. UK: Manohar Publishers.
14. Kulkarni, A. R. 1969. Maharashtra in the Age of Shivaji. Pune: Deshmukh & Company.
15. Kulkarni, A. R. 2008. Studies in Maratha History. Pune: Diamond Publication.
16. Mate, M. S. 1962. Temples and Legends of Maharashtra. Bombay.
17. Mate, M. S. 1959. Maratha Architecture (1650 A.D. to 1850 A.D.). Poona: University of Poona.
18. Mate, M. S. 1959. Maratha Architecture 1650–1850 A.D. Pune.
19. Mukhoty, I. 2018. Daughters of the Sun: Empresses, Queens and Begums of the Mughal Empire. New Delhi: Aleph Book Company / Rupa Publications.

मराठी

१. अत्रे, त. न. १९९५. गावगाडा. पुणे: वरदा प्रकाशन.
२. कुलकर्णी & खरे. २०१४. मराठ्यांचा इतिहास. पुणे: कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
३. खरे, ग. ह. १९९५. भारताचा इतिहास भाग २ (मध्ययुगीन काळ). पुणे: महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व संशोधन मंडळ.
४. खोबरेकर, व्ही. जी. २००६. महाराष्ट्राचा इतिहास: मराठा कालखंड भाग १ (१६३०-१७०७). मुंबई: महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व संशोधन मंडळ.
५. गवळी, पी. ए. २००१. पेशवेकालीन महाराष्ट्र (संस्था आणि संकल्पना). औरंगाबाद: कैलास पब्लिकेशन.
६. गाठाळ, एस. एस. २०१४. मोगलकालीन भारताचा इतिहास (१५२६-१७५७). औरंगाबाद: कैलास पब्लिकेशन.
७. तेंडुलकर, म. २००९. शिवकालीन दुर्ग व दुर्गव्यवस्था. पुणे: स्नेहल प्रकाशन.
८. तेंडुलकर, म. २०२२. शिवाजी महाराज आणि पोर्तुगीज. पुणे: स्नेहल प्रकाशन.
९. दिवेकर (अनुवादक). १९६६. बाबराची स्मृतिचित्रे. नवी दिल्ली: साहित्य अकादमी.
१०. देशपांडे, स. २०१७. पेशवेकालीन वस्त्र परंपरा. औरंगाबाद: चिन्मय प्रकाशन.
११. पवार, ज. २००६. मराठ्यांचे स्वातंत्र्ययुद्ध. पुणे: मेहता पब्लिशिंग हाऊस.
१२. भावे, वा. कृ. १९३५ (पुनर्मुद्रित २०१०). शिवकालीन महाराष्ट्र. पुणे: वरदा प्रकाशन.
१३. भावे, वा. कृ. १९५७ (पुनर्मुद्रित २०१०). पेशवेकालीन महाराष्ट्र. पुणे: वरदा प्रकाशन.
१४. माटे, श. म. २००२. मध्ययुगीन महाराष्ट्र: सामाजिक आणि सांस्कृतिक जीवन (१३००-१६५०). मुंबई: महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक मंडळ.
१५. मार्डीकर, म. २०१०. मोगलकालीन भारत (१५२६-१७०७). औरंगाबाद: विद्या बुक पब्लिशर्स.
१६. लिमये, प. २०२०. मराठ्यांची स्फूर्तिस्थाने. मुंबई: राफ्टर पब्लिकेशन.
१७. सरदेसाई, जी. एस. १९४५ (पुनर्मुद्रित संस्करण). मराठ्यांचा इतिहास. मुंबई: पॉप्युलर प्रकाशन.
१८. शिरगांवकर, व. २००१. पेशव्यांचे विलासी जीवन. पुणे: कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
१९. हेरवाडकर (ed.). १९७५. पेशव्यांची बखर. पुणे: व्हीनस प्रकाशन.

हिंदी

१. चंद्र, स. १९७८. मध्ययुगीन भारत. नवी दिल्ली: ओरिएंट ब्लॅक्सवान पब्लिकेशन
२. हबीब (संपा.). २०१८. मध्यकालीन भारत. दिल्ली: राजकमल प्रकाशन
३. हबीब, इ. १९९५. मध्यकालीन भारत का इतिहास. दिल्ली: नॅशनल बुक ट्रस्ट
४. मुखिया, ह. २००७. मध्यकालीन भारत. दिल्ली: मैकमिलन पब्लिकेशन
५. श्रीवास्तव, के. एन. २०१०. मध्यकालीन भारत का सामाजिक एवं सांस्कृतिक इतिहास. दिल्ली: राजकमल प्रकाशन

5.2 Major (Core)

Course Title	Modern India (1857 C.E. to 1947 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. understand the causes, nature and consequences of 1857 revolt
	2. know the regional political associations Bengal and Maharashtra
	3. understand the Indian National Congress: aims and objectives, moderates and extremist
	4. recognise the Gandhian era
	5. demonstrate the contribution of Subhash Chandra Bose and Partition of India
Module 1: (Credit 1): Revolt of 1857 and Political Awakening	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the causes and significance of 1857 revolt
	2. examine the rise of Indian nationalism
	3. estimate the work of Indian national congress
Content Outline	a) Causes, nature and consequences of 1857 Revolt b) Establishment of British rule and rise of Indian nationalism c) Indian National Congress
Module 2: (Credit 1) : Movements and Pacts	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyse the Khilafat Movement, Home Rule Movement
	2. evaluate the Lucknow Pact, 1916
	3. examine the contribution of revolutionaries

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Khilafat Movement, Home Rule Movement b) Lucknow Pact, 1916 c) Revolutionaries: Bhagat Singh, Rajguru, Sukhdev, Chandrashekhar Azad
Module 3: (Credit 1) Gandhian Era (1920-1942)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. justify the Non-co-operation Movement
	2. interpret the Civil Disobedient Movement
	3. criticize the Quit India Movement
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Non-Cooperation Movement b) Civil Disobedient Movement c) Quit India Movement
Module 4: (Credit 1): Role of Indian National Army towards Partition of India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine contribution of Subhash Chandra Bose and I.N.A
	2. evaluate the two-nation theory
	3. critically analyze the Indian Naval Mutiny and Partition of India
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Contribution of Subhash Chandra Bose and Indian National Army (I.N.A.) b) Two Nation theory c) The royal Indian navy Mutiny-1946 Towards partition of India

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
Research projects on Revolt of 1857, Indian National Congress, Gandhian era, Revolutionaries, Two Nation Theory, Partition of India	10
Assignments on causes, nature, consequences of 1857 Revolt, Indian Nationalism, Gandhian era, Khilafat Movement, Home Rule Movement	10
Presentation on establishment of British rule, Subhash Chandra Bose, I. N. A., Revolutionaries, Indian Naval Mutiny – 1946, Partition of India	10
Group discussion on Revolt of 1857, Nationalism, Gandhian Movements, I. N. A.	10
Field visit and report writing on any place related to the history of modern India	10
Total	50

References

1. Azad, M. A. K. 1984. India wins freedom. Orient Longman.
2. Bayly, C. A. 1987. Indian society and the making of the British Empire. Cambridge University Press.
3. Chandra, B. 1981. Nationalism and colonialism in modern India. Orient Longman.
4. Chandra, B. 1989. India's struggle for independence, 1857–1947. National Book Trust.
5. Chauhan, S. S. P. 2020. Britishers rule in India. Eastern Book Company.
6. Cox, G. W. 2023. History of the establishment of British rule in India. Gyan Publishing House.
7. David, M. D. 2001. History of modern India and China. Himalaya Publishing House.
8. Dikholkar, M. 1996. The history of India's freedom struggle in Britain: British reaction and responses (1885–1920). Himalaya Publishing House.
9. Gilmour, D. 2018. The British in India. Allen Lane.
10. Gopal, S. 1965. British policy in India. Cambridge University Press.
11. Grover, B. L., & Grover, S. 1994. A new look at modern Indian history. S. Chand and Co
12. Kumar, D., Ed. 1982. *The Cambridge economic history of India* (Vol. 2, c. 1757–c.

- 1970). Cambridge University Press.
13. Majumdar, B. B. 1965. *Indian political associations and reform of legislature, 1818–1917*. Firm Mukhopadhyaya.
14. Majumdar, R. C., Ed. 1981. *The history and culture of the Indian people: British paramountcy and Indian renaissance* (Vol. 10, Parts 1–2). Bharatiya Vidya Bhavan.
15. Padte, N., & Iyer, J. 1992. *Modern history of India, 1857–1947 & the world since 1945*. Orient Longman.
16. Pannikar, K. M. 1963. *The foundation of new India*. George Allen & Unwin.
17. Roy, H., & Alam, J., Eds. 2022. *A history of colonial India (1757–1947)*. Routledge.
18. Sarkar, S. 1984. *Modern India, 1885–1947*. Macmillan India Ltd.
19. Sarkar, S. 1985. *Modern India*. Macmillan India Ltd.
20. Sharma, S. R. 2023. *Freedom movement (1857–1947)*. R. B. Publishing Corporation.
21. Spear, P. 1981. *The Oxford history of modern India, 1740–1947*. Oxford University Press.
22. Sunderlal, P. 2018. *British rule in India*. Sage Publications India Pvt. Ltd.
23. Syed, S. H. 2023. *History of modern India*. Nation Press.

मराठी

- १) पवार, जयसिंगराव, २०००, हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, पुणे, निराली प्रकाशन.
- २) चंद्र, बिपन, (अनु. एम. व्ही. काळे), २००३ इंडियाज स्ट्रगल फॉर इंडिपेंडन्स - भारताचा स्वातंत्र्यसंग्रह, पुणे, के सागर पब्लिकेशन्स.
- ३) कोलारकर, श.गो., १९९२, भारताचा इतिहास (१७०७- १९५०), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
- ४) दीक्षित, नि.सी., २००५, आधुनिक भारत (१७६०- १९५०), नागपूर, पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स.
- ५) गर्गे, स.मा. व राजदेकर, सुहास, २००१, भारताचा स्वातंत्र्यसंग्राम (१७५७- १८५७), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
- ६) गायकवाड व थोरात, २००४, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (१८५७- १९५०), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
- ७) लोहार, र.म., १९९१, आधुनिक भारताचा इतिहास, पुणे, विद्यार्थी गृह प्रकाशन.
- ८) वक्काणी, नि.आ., १९९८, आधुनिक भारताचा इतिहास (ब्रिटिश कालीन भारत), (१७५७- १९६५), नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन.
- ९) गाठाळ, रावसाहेब, १९९८, आधुनिक भारताचा इतिहास (१८८५- १९४७), औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन.
- १०) कुलकर्णी, अ.रा., २००४, कंपनी सरकार, पुणे, राजहंस प्रकाशन.
- ११) मोडक, अशोक, २००८, १८५७ दृष्टिकोन व मतांतरे, पुणे, एकता प्रकाशन.
- १२) गोपाल, एस. (अनु. श्रीमती देशपांडे), २००६, ब्रिटिशांची भारतातील राजनीती, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
- १३) मेहता, जे. एल. (अनु. म. म. मारडीकर), २००८, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७०७- १८१३), पुणे, के सागर पब्लिकेशन्स.
- १४) देशपांडे, व. तू., २०११, आधुनिक भारताचा इतिहास १९८४ पर्यंत, पुणे, के सागर पब्लिकेशन्स.
- १५) सातभाई, श्रीनिवास, २०११, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६२- १९५०), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.

- १६) बारगळ, बा.सा. व ढवळे, प्र.कृ., १९९६, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६१- १९६५), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
- १७) वैद्य, सुमन व कोठेकर, शांता, १९८५, आधुनिक भारताचा इतिहास (१८८५- १९२०), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- १८) भिडे, गजानन, गायकवाड, आर. के., नलावडे, विजय, २००१, आधुनिक भारत (सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक इतिहास), कोल्हापूर, फडके प्रकाशन.
- १९) कुलकर्णी, अ.रा. व देशपांडे, प्र. न., १९९६, भारतीय स्वातंत्र्य आंदोलन, पुणे, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस.
- २०) शेख, गफूर. २००५, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६५- १९८४), जळगाव, प्रीतम पब्लिकेशन्स.
- २१) मार्डीकर, मदन, १९९८, आधुनिक भारताचा इतिहास (१८१८- १९७५), औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- २२) जाधव, व्ही. के., २००४, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७६५- १९६१), नागपूर, विद्या प्रकाशन.
- २३) दातार, माधव, २००८, १८५७ चा उठाव: काल आणि आज, पुणे, कॉन्सेप्ट मीडिया सर्विसेस प्रायव्हेट लिमिटेड.
- २४) भामे, पंढरीनाथ, २०२४, भारतीय राष्ट्रीय चळवळ (१८५७-१९२०), पुणे, निराली प्रकाशन
- २५) चंद्र, बिपन, (अनु. एम. व्ही. काळे), २०२४, मॉडर्न इंडिया, पुणे, के सागर पब्लिकेशन
- २६) सोमकुवर, व्ही. जी., २०१५, आधुनिक भारताचा इतिहास, जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स

हिंदी

- १) डॉ. रणजीत (संपा.), २००७, आजादी के परवाने, द्वितीय खंड, कानपुर, साहित्य रत्नालय.
- २) शर्मा, उर्मिला और शर्मा, एस.के., २०९३, भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन, नई दिल्ली, एटलांटिक पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स.
- ३) अवस्थी, ए. और अवस्थी, आर.के., २०००, आधुनिक भारतीय सामाजिक एवं राजनीतिक चिन्तन, जयपुर, रिसर्च पब्लिकेशन्स.
- ४) ग़ोवर, बी.एल., मेहता, अलका, यशपाल, १९८१, आधुनिक भारत का इतिहास एक नवीन मूल्यांकन, नई दिल्ली, एस. चन्द एण्ड कंपनी प्रा. लि.
- ५) चतुर्वेदी (, एऔर अग्रवाल .के ., रिंकी, २०२४, भारतीय राष्ट्रिय आन्दोलन, आगरा, एस पब्लिकेशन्स .डी.पी.बी.
- ६) गोहित (, राजीवकुमार, २०१४, आधुनिक भारत का इतिहास,(१९६४-१८५७) , दिल्ली, रजत पब्लिकेशन्स.

5.3 IKS (Major Specific)

Course Title	Indian Water Management System
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. know historical water management practices in India
	2. analyse colonial and post-colonial water policies
	3. examine current water challenges and sustainability efforts
Module 1 (Credit 1): Traditional Water Management system	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the concept, sources and significance of water culture
	2. analyze history of water management system from Ancient and Medieval India
	3. examine the water Management system in canals, dams, tanks and forts
Content Outline	<p>a) Water culture: Concept, Sources, Socio-Economic and Cultural significance of water</p> <p>b) Water Management system: Dholavira (Harappan Civilization), Sudarshana Lake Dam (Gujarat)- (Maurya Dynasty), Grand Anicut Dam (Chola Dynasty), Shalimar Gardens, Step-Wells</p> <p>c) Water Management during Maratha period: Rajgad and Singhagad Forts and Step Tanks (Barav)</p>
Module 2 (Credit 1): Colonial and Post-Independence Water Management	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the role of Indian social reformer for construction of dams in colonial India
	2. analyze water management system in post independent India

	3. examine the contemporary water issues and conflicts
Content Outline	<p>a) Water management and Mahatma Phule: Kaveri Dam (1834) and Godavari Dam(1846), Chhatrapati Shahu Maharaj (Radha Nagari Dam), Dr.Babasaheb Ambedkar (Damodar Valley and Bhakra Nangal Project)</p> <p>b) Water management System in Post-Independence India: Canal irrigation Expansion: Kanwar Sain: Indira Gandhi Canal (Rajasthan) Dr. Shankarrao Chavan (Jayakwadi Project)</p> <p>c) Contemporary Water issues: Water scarcity, pollution and conflict (Kaveri Dam issue, Sindhu River), Role of Local government in facing challenges and bringing sustainability</p>

Reading list:

1. Agarwal, A., & Narain, S. 1997. *Dying wisdom: Rise, fall and potential of India's traditional water harvesting systems*. Centre for Science and Environment (CSE).
2. Bansil, P. C. 2004. *Water management in India*. Concept Publishing Company.
3. Badam, G. L., & Paranjapye, V. (Eds. Chakravaty, K. K.). 2006. *Traditional water management systems of India*. Indira Gandhi Rashtriya Manav Sangrahalaya.
4. Chadha, G., & Pandya, A. (Eds.). 2019. *Water governance and management in India: Issues and perspective* (Vol. I). Springer Nature.
5. Chatterjee, S. N. 2008. *Water resources, conservation and management*. Atlantic Publishers.
6. "Grand Anicut – History of Its Development." 2021. *Millennium Water Story Website*.
7. Government of India, Ministry of Jal Shakti, Department of Water Resources, RD & GR. 2012. *National Water Policy, 2012. Ministry of Jal Shakti*.
8. India's National Water Policy: 'Feel Good' Document, Nothing More." *International Journal of Water Resources Development*.
9. Jacob, N. 2008. *Jalyatra: Exploring India's traditional water management systems*. Penguin Random House.
10. Kulkarni, R. P. 1990. *Irrigation in Ancient and Medieval India*. Mumbai.
11. Mankodi, K. 1991. *The Queen's Stepwell in Patan*. Project for Indian Cultural Studies.
12. Mate, M. S. 1998. *A history of water management and hydraulic technology in India (1500 B.C. to 1800 A.D.)*. B.R. Publishing Corporation.
13. Mishra, B. B. 1975. *The administrative system of the East India Company and later governments in relation to irrigation in India*. Oxford University Press.
14. Neubauer, J. J. 2016. *Water design: Environment and histories*. Marg Publications.
15. Shiva, V. 2002. *Water wars: Privatization, pollution and profit*. Pluto Press.
16. Singh, P. K., Dey, P., Jain, S. K., & Mujumdar, P. P. 2020. *Hydrology and water resources management in ancient India*.
17. State Gazetters of Maharashtra, Gujarat, Rajasthan, etc.

18. "Tracing the History of India's National Water Policies: Perspectives for National Water Policy 2020."
19. Taknet, D. K. Water management in ancient India.

मराठी

१. अळतेकर, एम. एम., आणि पटवर्धन, वि. वि. १९७४. इंद्रायणी. तळेगाव दाभाडे: इंद्रायणी विद्यामंदिर प्रकाशन
२. गायकवाड, लहू. शिवकालीन जलनीती. नारायणगाव: सनय प्रकाशन
३. जगदाळे, अनिलराज. २००४. पेटणारे पाणी. डोंबिवली: सुमेरू प्रकाशन
४. जोगळेकर, स. आ. १९५२. महाराष्ट्र स्तोत्र (सहयाद्रि). पुणे: प्रसाद प्रकाशन
५. जोगळेकर, स. आ. १९५२. नर्मदा महात्म्य. पुणे: प्रसाद प्रकाशन
६. थोरात, सुखदेव. २००५. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर नियोजन, जल व विद्युत विकास भूमिका व योगदान. पुणे: सुगावा प्रकाशन
७. टेटविलकर, सदाशिव. २२ एप्रिल २०१८. "प्राचीन काळातील जलव्यवस्थापन." महाराष्ट्र टाइम्स
८. डांगे, सदाशिव अंबादास. १९७८. "नद्यांच्या जन्म कथा: काही पौराणिक तत्त्वबंध." विदर्भ संशोधन मंडळ वार्षिक २१: ४०-५३
९. दांडेकर, गोपाल नीलकंठ. १९४१. नर्मदेच्या तटाकी. पुणे: मंगल साहित्य प्रकाशन
१०. दत्तकिंकर. १८८६. श्री भीमा महात्म्य. मुंबई: जगदीश्वर प्रेस
११. देशपांडे, एम. एन. १९६६. "गोदावरी - तूच सांग." स्वाती दिवाळी अंक, ५-८, ११०-११६
१२. पाठक, अरुणचंद्र. १९९०. महाराष्ट्रातील बारव स्थापत्य आणि पारंपरिक जलव्यवस्थापन. पुणे: अपरांत प्रकाशन
१३. पाठक, अरुणचंद्र. २००१. "महाराष्ट्रातील बारव स्थापत्य." मराठवाडा संशोधन मंडळ, लातूर
१४. पुराणिक, राजेश. २०२०. पाणीवापर: संस्था सक्षमीकरणसमोरील आव्हाने
१५. पेंडसे, सुनीती. २०१३. जलोपासना (दिवाळी अंक)
१६. फेल्ड हाउस, अन. (अनुवाद: देव, विजया). २०१४. नदी आणि स्त्रीत्व. पुणे: पद्मगंधा प्रकाशन
१७. भलवतकर, भाग्यश्री. २०२१. प्राचीन भारतीय जलव्यवस्थापन. अथर्व पब्लिकेशन
१८. भागवत, दुर्गा. १९७५. धर्म आणि लोकसाहित्य. मुंबई: पॉप्युलर प्रकाशन
१९. मोरवंचीकर, रा. श्री. १९९३. सातवाहनकालीन महाराष्ट्र. पुणे: प्रतिमा प्रकाशन
२०. मोरवंचीकर, रा. श्री. २००६. भारतीय जलसंस्कृती स्वरूप आणि व्याप्ती. डोंबिवली: सुमेरू प्रकाशन
२१. मोरवंचीकर, रा. श्री. २००६. भारतीय जलसंस्कृती. डोंबिवली: सुमेरू प्रकाशन
२२. मोरवंचीकर, रा. श्री. २०१२. शुष्क नद्यांचे आक्रोश. डोंबिवली: सुमेरू प्रकाशन
२३. मोरवंचीकर, रा. श्री. (अनुवाद: भलगे, प्रदीप). २००४. मध्ययुगीन जलसंधारण - जलव्यवस्थापन - देवगिरी -

दौलताबाद. डोंबिवली: सुमेरू प्रकाशन

२४. वाईचा कृष्णाई उत्सव. १९७०. कृष्णाई (वार्षिक वाई कॉलेज)

२५. लेखने, शंकर, आणि भोसले, ज्ञानेश्वर (संपा.). २०२१. पुणे: ज्ञानार्णव प्रकाशन

हिंदी

१ .द्विजेन्द्र नाथ शुक्ल .भारतीय स्थापत्य (शास्त्रीय एवं कलात्मक अध्ययन),उत्तर प्रदेश ,हिंदी समिति ग्रंथमाला ,१५५

२. पंडित मनोहर ,१९९०. प्राचीन भारतीय जलशास्त्र , पुणे ,संस्कृत प्रगत अध्ययन केंद्र भारत का प्राचीन जलव्यवस्थापन -भाग १,२.२०१९ (History of India)

३. सिंह मनोज कुमार, भारत मे जल प्रबंधन (साहित्यिक एवं पुरातात्विक साक्षोके सन्दर्भ मै; प्रारंभ से ६०० इसवी तक)

5.4 Minor Stream

Course Title	Modern and Contemporary World History
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explain major milestones in modern and contemporary world history
	2. discuss global transformations in various fields
	3. analyse how revolutions, ideologies, wars, and international institutions shaped the modern world
Module 1 (Credit 1) : Age of Revolutions and Transformations	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the causes and consequences of the Industrial Revolution
	2. analyse the causes and impact of the American Revolution
	3. describe the causes and effects of French Revolution
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Industrial Revolution: Causes and Consequences b) American Revolution: Causes and Impact c) French Revolution (1789): Causes and Effect
Module 2 (Credit 1) Empire, Global Conflict and Political Transformation	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyse the nature of imperialism and its impact
	2. examine the major causes of World War I and its global consequences
	3. evaluate the impact of Russian Revolution
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Imperialism and Colonial Expansion: Causes and its impact on Asia and Africa b) World War I: Causes, Consequences c) Russian Revolution and the Soviet Experiment: Lenin,

	Stalin and socialist restructuring
Module 3 (Credit 1) Ideologies, Crisis, and World War II	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the emergence of militaristic ideologies and their impact on global peace
	2. evaluate the major causes of World War II and assess its global consequences
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Fascism: Ideology and impact b) Nazism: Ideology and consequences c) World War II (1939–1945): Causes and Effects.
Module 4 (Credit 1) Cold War, Decolonization and Global Change	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the causes of the Cold War, compare NATO and the Warsaw Pact, and analyse the transition from a bipolar to a unipolar world system
	2. analyse the processes of decolonization and explain them through case studies of Indonesia and South Africa
	3. evaluate role of UNESCO and WHO
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Cold War (1945–1991): Causes, NATO and Warsaw Pact and Bipolar to Unipolar world system b) Decolonization in Asia and Africa: Case studies-Indonesia and South Africa c) Role of the United Nations (1950–2000): Economic and social development through UN agencies (UNESCO, WHO)

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
1. Prepare a comparative timeline of major world events (1776–2000) highlighting revolutions, wars, political movements, and technological transformations.	10
2. Analyse a primary historical document (such as the Declaration of the Rights of Man, Lenin’s April Theses, or UN Charter excerpts) and submit a brief commentary on its context, purpose, and significance.	10
3. Case study documentation of a decolonization movement with focus	10

on leaders, strategies, and outcomes.	
4. Project and presentation on Cold War crises such as the Cuban Missile Crisis, Berlin Blockade, or Korean War, explaining their global impact.	10
5. Visit a museum, archive, or digital exhibition related to modern world history and prepare a reflective report on key insights and historical interpretations presented.	10
TOTAL	50

Reading list:

1. Backmann, George M. 1962. Modernization of China and Japan. Harper & Row.
2. Beasley, W. G. 1963. The Modern History of Japan. London: Weidenfeld & Nicolson.
3. Bennis, F. L. 1950. European History since 1870. Appleton Century Crofts, New York.
4. Bhuyan, Suprity. 2024. History of Europe (1789–1919). Assam: Mahaveer Publications.
5. Black, A. H. 1916. Europe in the 19th & 20th Centuries. London.
6. Bolt, Christine. 1974. The History of the U.S.A. London: Macmillan Education Ltd.
7. Carrie Albercht, R. A. 1958. Diplomatic History of Europe since the Congress of Vienna. Harper, New York.
8. Chatterjee, N. C. 1987. History of Modern Middle East. Abhinav Publications, New Delhi.
9. Clyde, P. H., and Beers, D. 1976. The Far East. Prentice Hall of India Pvt. Ltd.
10. Cornell, R. D. 1999. World History in the Twentieth Century. Longman, Essex.
11. Davies, H. A. 1968. An Outline History of the World. New Delhi: Oxford University Press.
12. David, M. D. 1999. Landmarks in World History. Mumbai: Himalaya Publishing House.
13. David, M. D. 1999. Rise and Growth of Modern Japan. Mumbai: Himalaya Publishing House.
14. Doyle, William. 2003. The Oxford History of the French Revolution. Oxford University Press, London.
15. Fay, S. B. 1930 (Second Edition 1999). Origins of the World War. New York: Free Press.
16. George, Emory. 2018. Recent European History (1789–1900). London: Forgotten Books.
17. Gokhale, B. K. 1987. Modern Europe. Bombay: Himalaya Publishing House.
18. Gooch, G. P. 1955. History of Modern Europe. Delhi: S. Chand & Co. Ltd.
19. Grant, A. J., and Temperley. 1952 (5th ed. 1940 also cited). Europe in the 19th and 20th Centuries. London: H. Longmans Green & Co.
20. Hane, Mikiso. 2001. Modern Japan: A Historical Survey. Boulder, Colorado: Westview Press.

21. Hayes, C. J. H. 1955 (Ed. Longman 2005). Contemporary Europe since 1870. Macmillan, New York.
22. Hayes, Moon & Wayland. 1959. World History. New York: Macmillan.
23. Herold, J. Christopher. 2002. The Age of Napoleon. London: Weidenfeld & Nicolson.
24. Hsu, Y. Immanuel C. Y. 1975. The Rise of Modern China. New York: Oxford University Press.
25. Kennedy, M. A. 1965. A Short History of Japan. North American Library Press.
26. Kirk, S. E. 1959. A Short History of the Middle East. New York.
27. Lewis, Bernard. The Emergence of Modern Turkey. London: Oxford University Press.
28. Lipson, E. 1916. Europe in the 19th & 20th Centuries. London.
29. Lipton, Joseph M. 1975. The History of Modern Iran: An Interpretation. Harvard University Press.
30. Lowe, Norman. 2005. Mastering Modern World History (4th ed.). Palgrave Macmillan.
31. Mahajan, V. D. 1974. History of Modern Europe. New Delhi: S. Chand & Co. Ltd.
32. Mahmood, Shamma (Ed.). 2012. An Introduction to the History of the World. Pearson, Delhi.
33. Maurois, André. 1956. A History of France. London: Nathan Cape, Thirty Bedford Square.
34. Purcell, Victor. 2010. The Boxer Uprising: A Background Study. Cambridge University Press.
35. Sansom, George B. 1950. The Western World and Japan. London: Cresset Press.
36. Story, Richard. 1979. Japan and the Decline of the West in Asia, 1894–1943. St. Martin's Press, New York.
37. Swain, J. E. 1947. A History of World Civilization. New Delhi: S. Chand & Co.
38. Tata, Firoz. 2021. The Glorious Landmarks in World History. Chennai: Nation Press.
39. Taylor, A. J. P. 1954. The Struggle for Mastery in Europe (1848–1918). Oxford University Press.
40. Taylor, A. J. P. 1956. The Struggle for Mastery over Europe 1848–1918. London: Oxford University Press.
41. Thomson, David. 1962 (Indian ed. 1977). Europe Since Napoleon. Longman; Jain Pushpak Mandir, Jaipur.

मराठी:

१. आठवले, प्रमिल. १९९७. आधुनिक जगाचा इतिहास. कोल्हापूर: फडके प्रकाशन

२. कदम, यतीन. २००५. आधुनिक जगाचा इतिहास (१८७१-१९४५). कोल्हापूर: फडके प्रकाशन
३. कुलकर्णी, अ. र., आणि फडके, य. दि. २००३. आधुनिक जगाचा इतिहास. पुणे: राजहंस प्रकाशन
४. गाठाळ, शशिकांत. २०१६. आधुनिक जगाचा इतिहास. पुणे: निराली प्रकाशन
५. जैन, हुकूमचंद. २००८. आधुनिक जगाचा इतिहास. पुणे: के. सागर पब्लिकेशन्स
६. देवपुजारी, मुरलीधर. १९८४. आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९-१९१९). नागपूर: महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ
७. पाटील, पी. बी. २०१२. विसाव्या शतकातील जगाचा इतिहास. औरंगाबाद: विद्या प्रकाशन
८. मगर, बापू. २०१४. समकालीन जगाचा इतिहास. जळगाव: प्रशांत पब्लिकेशन्स
९. वैद्य, सुमन, आणि कोठेकर, शांता. २०१०. आधुनिक जग (१८७१-१९४५). नागपूर: साईनाथ प्रकाशन
१०. सकळकर, सतीश, आणि सवाई, सदानंद. २०१८. आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९-१९४५). पुणे: श्री विद्या प्रकाशन/

5.5 Minor Stream

Course Title	History of Maharashtra (1956 C.E. - 1982 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	2. explain the formation of Maharashtra
	6. relate the social and economic development of Maharashtra
	7. criticize the cultural and literary movement in Maharashtra
	8. demonstrate the emergency and its impacts on Maharashtra
	9. recognise the 1982 workers' strike and their impacts
Module 1: (Credit 1) Formation of Maharashtra (1956-1960)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the samyukta Maharashtra movement
	2. Examine the formation of Maharashtra state and the role of prominent leaders
	3. estimate the governance and prominent administration
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Samyukta Maharashtra Movement: Background and Role of Prominent Leaders b) Formation of Maharashtra State: Bombay Reorganisation Act; 1960, Linguistic Tensions and Final Split c) Governance and Prominent Administration: Yashwantrao Chavan & Vasant Rao Naik, Integration of Regions
Module 2: (Credit 1) Social and Economic Development (1960-1975)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. analyse the land reforms and agricultural development in Maharashtra
	2. evaluate the industrialization and urbanization in Maharashtra
	3. examine the emergency of new social classes
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Land Reforms and Agricultural Development: Bhoodan Movement, Land Ceiling Act;1961 b) Green Revolution Industrialization and Urbanization: Mumbai, Nagpur, Pune c) Emergence of new Social and Political classes: The Neo-Buddhist Class (Dalit Convert), Politically Imposed Class (Maratha-Kunbi), The Urban Middle Class (White Collar Workers)
Module 3: (Credit 1) Cultural and Literary Movement	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. relate the Marathi literature
	2. criticize Dalit literature
	3. classify the cultural movement of Maharashtra
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Marathi Literature: V. S. Khandekar, Durga Bhagwat, P. L. Deshpande, Bhalchandra Nemade b) Dalit Literature: Baburao Bagul, Daya Pawar, Namdev Dhasal, Urmila Pawar c) Cultural Movement: Powada, Jalasa, Marathi Theatre, and Marathi Cinema
Module 4: (Credit 1) Textile Worker's Strike:1982	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. illustrate the emergency and its impact on Maharashtra
	2. evaluate the role of Mill Workers Union and Datta Samant in the strike of 1982
	3. connect the impacts of 1982 strike on Mumbai's textile industry and labour movement

Content Outline	a) Emergency and its impact on Maharashtra b) 1982 Workers Strike: Causes, Role of Mill Workers Union and Datta Samant c) Impact of 1982 Strike on Mumbai's textile industry and labour movement
------------------------	--

Assignments	Marks
Research projects on Samyukta Maharashtra Movement, Role of prominent leaders,	10
Land reforms and agricultural development, Industrialization and urbanization	10
Assignments & Presentation on Marathi and Dalit Literature movement/ Cultural revival and identity formation,	10
Group discussion on Maharashtra Girni kamgar union, Emergency and its impacts on Maharashtra,	10
Project & presentation on the impact of 1982 strike on Mumbai's textile industry and labour movement. Role of Datta Samant and the Maharashtra Girni kamgar union	10
TOTAL	50

Reading list:

English:

1. Sawkar, Indrayani., 2021. Samyukta Maharashtra Uprising: War for Mumbai, Mumbai: Dimple Publication.
1. Sawkar, Indrayani., 2021. Samyukta Maharashtra Uprising: War for Mumbai, Mumbai: Dimple Publication.
2. Veritatem, Iuaerens., 1959. Justice Shall Prevail: The Struggle for Samyukta Maharashtra, Pune: J. S. Tilak.
3. Deshpande, Prachi., 2007. Creative Pasts: Historical Memory and Identity in Western India, 1700–1960, New York: Columbia University Press.
4. Banhatti, Rajendra and Jogalekar, K. N. (ed.), 2004. A History of Modern Marathi Literature, Vol. II, Pune: Maharashtra Sahitya Parishad.
5. Chaudhari, K. K., 1987. Maharashtra State Gazetteers: History of Mumbai,

- Modern Period, Mumbai: Gazetteers Department, Government of Maharashtra.
6. Van Wersch, Hub., 2019. The 1982-83 Bombay Textile Strike and the Unmaking of a Labor Movement, New Delhi: Speaking Tiger Publishing Pvt. Ltd.
 7. Mhaisekar, Vidyula., 2019. History of Modern Maharashtra, Vol. 1, Aurangabad: Vidya Books Publishers.
 8. Mahajan, Samadhan., 2025. History of Modern Maharashtra and Social Reformers, Part-2, Pune: SM Publication.
 9. Marakwar, Pragati Balajirao., 2022. Maharashtra in the 20th Century, Pune: Sharp Publication.
 10. Chavan, Yashwantrao., 2012. Krishnakath, Pune: Rohan Publication.
 11. Rathod, Sewa., 2020. Vasantrao Naik: A Pioneer in Politics and the Father of Agro-Industrial Revolution, Noida: Blue Rose Publishers.
 12. Swaminathan, M. S., 2017. 50 Years of Green Revolution: An Anthology of Research Papers, WS Professional.
 13. Rabb, Theodore K., 2014. Industrialization and Urbanization: Studies in Interdisciplinary History, UK: Princeton University Press.
 14. Shastree, Uttara., 1996. Religious Converts in India: Socio-political Study of Neo-Buddhists, New Delhi: Mittal Publications.
 15. Ilaiah, Kancha., 2009. The Weapon of the Other: Dalitbahujan Writings and the Remaking of Indian Nationalist Thought, London: Pearson.
 16. Naik, C. D., 2009. Buddhism and Dalits: Social Philosophy and Traditions, New Delhi: Kalpaz Publications.
 17. Deshpande, Kusumavati and Rajadhyaksha, M. V., 1988. A History of Marathi Literature, New Delhi: Sahitya Academy.
 18. Lederle, M. S., 1976. Philosophical Trends in Modern Maharashtra, Bombay: Popular Publication.
 19. Jogdand, P. G., 1991. Dalit Movement in Maharashtra, New Delhi: Kanak Publications.

मराठी:

१) अत्रे, आचार्य., २०१३. मुंबईसह संयुक्त महाराष्ट्राचा लढा, मुंबई: मनोरमा प्रकाशन.

२) केतकर, कुमार., २००३. कथा स्वातंत्र्याची (महाराष्ट्र), पुणे: महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ.

- ३) साबळे, दिपा., २०१३. आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद: एज्युकेशन पब्लिशर्स.
- ४) कांबळे, उत्तम., २०१२. नव महाराष्ट्राचे शिल्पकार, पुणे: सकाळ प्रकाशन.
- ५) भुतेकर, दत्तात्रय प्रभाकरराव., २०१५. महाराष्ट्राची अर्थव्यवस्था, औरंगाबाद: कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ६) राऊत, गणेश आणि ज्योती राऊत., २००७. महाराष्ट्रातील परिवर्तनाचा इतिहास, पुणे: डायमंड पब्लिकेशन्स.
- ७) साने, रविकिरण., २००९. लढा संयुक्त महाराष्ट्राचा, औरंगाबाद: कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ८) सुराणा, पन्नालाल आणि किशोर बेडकिहाळ (संपा.), १९८८. आजचा महाराष्ट्र, पुणे: श्री विद्या प्रकाशन.
- ९) कुलकर्णी, अ. रा., २००८. महाराष्ट्र समाज आणि संस्कृती, पुणे: डायमंड पब्लिकेशन्स.
- १०) फडके, य. दि., २००७. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, खंड ६, ७, ८, मुंबई: मौज प्रकाशन गृह.
- ११) सहस्त्रबुद्धे, पु. ग., २००३. महाराष्ट्र संस्कृती, पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
- १२) कठारे, अनिल., २०१८. आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद: विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- १३) निकम, एस. आर. आणि श्रीहरी थोरवत. संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील लोककला आणि इतिहास, पुणे: सनय प्रकाशन.
- १४) गाडगीळ, भा. य., १९९९. हाक स्वायत्त महाराष्ट्राची, मुंबई: ग्रंथाली प्रकाशन.
- १५) डोळस, वसंत., १९९२. दलित साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप, पुणे: दिलीपराज प्रकाशन.
- १६) बागुल, बाबुराव., १९८१. दलित साहित्य आजचे क्रांतीविज्ञान, नागपूर: बुद्धिस्ट पब्लिशिंग हाऊस.
- १७) भोळे, भा. ल. आणि बेडकिहाळ, किशोर (संपा.), २००३. बदलता महाराष्ट्र, सातारा: आंबेडकर अकादमी प्रकाशन.
- १८) नाईक, संयोगिता., २०२२. महाराष्ट्राचे लोकप्रिय मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक, पुणे: स्नेहवर्धन प्रकाशन.
- १९) धर, पी. एन. (अनु. जैन, अशोक), २००२. इंदिरा गांधी आणि आणीबाणी, पुणे: रोहन प्रकाशन.
- २०) वाईकर, सुनील., २०१७. शोध अज्ञातांचा, Createspace-Kindle Independent Publishing.
- २१ (वांबूरकर, डॉजास्वंदी ., २०२२इतिहास ., स्त्रीविषयक वास्तव आणि विभावी शिरूरकर, पुणे, सुनिधी प्रकाशन.

5.6 VSC

Course Title	Introduction To Museology
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. know the meaning and development of Museology in India
	2. explain the Importance of Museum for the study of History
	3. examine the various concepts of Museology
Module 1 (Credit 1) Introduction to Museology	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the evaluation and types of Museums
	2. interpret the Museum Movement in India
	3. discuss the qualifications and responsibilities of Curator
Content Outline	a) Definition, evaluation, and Types b) Museum Movement in India c) Qualifications and Responsibilities of Curator
Module 2 (Credit 1): Techniques and Methods in Museology	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the methods of collection
	2. differentiate the Principles of Preservation and Care
	3. developing Presentation Techniques
Content Outline	a) Methods of collection b) Principles of Preservation and Care c) Presentation Techniques

Assignments towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments	Marks
1. Research Projects/ Presentation on 'Museum Movement in India	10
2. Review of books on Museums in India	10
3. Field visits and report writing to museums/ historical sites	10

related to medieval and Modern History to nearby places.	
4. Assignments/ Report Writing on Principles of Preservation and Care	10
5. Group Discussion on Presentation Techniques of artifacts in museums	10
TOTAL	50

Reading list:

1. Agarwal, O. P., & Kumar, V. 2003. Manual of curatorship. Sundeep Prakashan.
2. Banerjee, N. R. 1990. Museums and cultural heritage of India. Agam Kala Prakashan.
3. Basu, S. 2011. Museums and the reconstruction of colonial India. Oxford University Press.
4. Chakrabarti, D. K. 2003. Museums of India: Past, present and future. Munshiram Manoharlal.
5. Dwivedi, V. P. 1980. Museums and museology. New Delhi.
6. Ghosh, A. (Ed.). 1964. Archaeological remains, monuments and museums. Government of India.
7. Government of India. 2016. National policy on museums. Ministry of Culture.
8. Jain, S. K. 1999. Museums and museology in India. Aryan Books International.
9. Kumar, R. 2010. Museology and conservation in India. Agam Kala Prakashan.
10. Kumar, Krishna. 1979. Theory of classification. New Delhi: Vikas Publications.
11. Mathur, S. 2007. India by design: Colonial history and cultural display. University of California Press.
12. Mills, J. 1960. A modern outline of library classification. London: Chapman and Hall.
13. Neelameghan, A. 1976. Museum techniques and management. Indian Museum.
14. Sarkar, H. 2004. Museum and protection of monuments and antiquities in India. Sandeep Prakashan.
15. Singh, A. K. 2015. Heritage management and museology. Kanishka Publishers.

मराठी:

१. कठारे, साखरे, पाटील. २०११. पुरातत्व विद्या, वस्तुसंग्रहालय शास्त्र, आणि पर्यटन. औरंगाबाद: विद्या बुक्स पब्लिशर्स
२. गोखले, शोभना. १९७५. पुराभिलेखविद्या. पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
३. देव, शंकर, आणि देव, शांताराम भालचंद्र. १९७६. पुरातत्वविद्या. पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
४. देव, शांताराम भालचंद्र. १९६२. महाराष्ट्रातील उत्खनने. दिल्ली: माहिती आणि नभोवाणी मंत्रालय
५. समेळ, स्वप्ना, आणि रानडे, अनुराधा. १९९६. पुरातत्वशास्त्र व ग्रंथालयशास्त्र. मुंबई: मनन प्रकाशन

5.7 (Major - Core)

Course Title	History of the Marathas (1707 CE -1818 CE)
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. examine political developments in the Maratha state after 1707
	2. explain the role of the Peshwas in consolidating Maratha power
	3. analyse the expansion of the Maratha Empire across India
	4. assess the administrative and military organization of the Marathas
5. evaluate the causes of decline and the historical legacy of the Maratha Empire	
Module 1: (Credit 1): Maratha Power and Expansion	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the emergence of the Peshwas as the central authority
	2. explain the territorial expansion under Bajji Rao I
3. assess the impact of the Third Battle of Panipat	
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Rise of Balaji Vishwanath and establishment of Peshwa authority b) Expansion of Maratha power under Bajji Rao I c) Third Battle of Panipat: Causes and Consequences
Module 2: (Credit 1): Administration, Decline, and Legacy	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	1. describe the administrative and military system of the Marathas
	2. analyse the causes of the decline of Maratha power
	3. evaluate the historical significance and legacy of the Maratha Empire
Content Outline	<p>a) Peshwa administration: Civil and Revenue System; Cavalry and Subsidiary Alliance System</p> <p>b) Anglo-Maratha Wars (1775–1818): Causes and consequences</p> <p>c) Decline of the Maratha Empire and its historical legacy</p>

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
Research-based assignments / presentations on Maratha history (1707–1818)	10
Source-based analysis of Maratha administration and polity	10
Field visit / virtual tour and short report on Maratha heritage sites	10
Group discussions / seminars on Maratha expansion and confederacy	10
Skill-based activities (map work, quizzes, reflective writing)	10
Total	50

Reading list:

1. Apte, B. K. 1974. A History of the Maratha Navy and Merchantships. State Board for Literature and Culture.
2. Bhave, Y. G. 2000. The Administration of the Marathas. Atlantic Publishers.
3. Chandra, Satish. 1999. Medieval India: From Sultanate to the Mughals, 1526–1748 (Vol. II). Har Anand Publications.
4. Deshpande, Prachi. 2007. Creative Pasts: Historical Memory and Identity in Western India, 1700–1960. Columbia University Press.
5. Duff, James Grant. 1826. A History of the Mahrattas. Oxford University Press.
6. Fukazawa, Hiroshi. 1991. The Medieval Deccan: Peasants, Social Systems and States. Oxford University Press.
7. Gokhale, Balkrishna Govind. 1988. The Political Economy of the Marathas. Popular Prakashan.

8. Gordon, Stewart. 1993. The Marathas, 1600–1818. Cambridge University Press.
9. Khilnani, Sunil. 2010. The Idea of India. Penguin Books.
10. Kincaid, C. A., & Parasnis, D. B. 1918. A History of the Maratha People (Vols. I–III). Oxford University Press.
11. Kulkarni, A. R. 2008. The Marathas. Books and Books.
12. Kulkarni, Uday S. 2016. Solstice at Panipat: 14 January 1761. Mula Mutha Publishers.
13. Mahajan, T. T. 1992. British Sardesai Relations, 1807–1848. Deep and Deep Publications.
14. Mehta, J. L. 1984. Advanced Study in the History of Medieval India (Vol. III). Sterling Publishers.
15. Mujumdar, R. C. (Ed.). 1977. The Maratha Supremacy. Bhartiya Vidya Bhavan.
16. Nadkarni, R. V. The Rise and Fall of the Maratha Empire.
17. Pagadi, Setu Madhavrao. 1983. Shivaji. National Book Trust.
18. Rai, Kailash. 2004. The Marathas: A Military History. Macmillan India.
19. Raychaudhuri, Tapan, & Habib, Irfan (Eds.). 1982. The Cambridge Economic History of India (Vol. I). Cambridge University Press.
20. Sardesai, G. S. New History of the Marathas (Vol. III). Manoharlal Publishers.
21. Sarkar, Jadunath. 1920. Shivaji and His Times. Longmans Green and Company.
22. Sarkar, Jadunath. 1964. Fall of the Mughal Empire (Vol. III). Orient Longman.
23. Sen, Sailendra Nath. 2010. A Textbook of Medieval Indian History. Primus Books.
24. Sen, Surendra Nath. 1958. Military System of the Marathas. Orient Longman.
25. Vaidya, C. V. 1921. History of Medieval India. Macmillan and Company.
26. Wink, André. 1990. Al-Hind: The Making of the Indo-Islamic World (Vol. II). Brill.

मराठी

१. चिटणीस, के. एन. १९९९. शिवकाल आणि शिवकालीन समाज. पुणे: ओरिएंट ब्लॅकस्वान.
२. खरे, गो. रा. २००४. शिवकालीन प्रशासन आणि व्यवस्थापन. पुणे: क्रीडांत प्रकाशन.
३. कुलकर्णी, ए. एन. २००७. पेशवाईचा इतिहास. पुणे: सुजात प्रकाशन.
४. सरदेसाई, जी. एस. १९९८. मराठ्यांचा इतिहास (खंड १ ते ३). महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
५. मेहेंदळे, गो. स. १९७३. शिवछत्रपती आणि त्यांचे कार्य. श्रीविद्या प्रकाशन.
६. राजवाडे, वि. का. १९९९. मराठी राजवंश आणि इतिहास. ओरिएंट लॉन्गमन.
७. चितळे, गो. ह. १९७८. शिवाजी महाराजांचे प्रशासन. कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.
८. जगताप, भालचंद्र. २००५. मराठा महासत्ता आणि पेशवाई. महर्षी अर्विद प्रकाशन.
९. कुलकर्णी, अ. र. २०१२. मराठ्यांचा इतिहास आणि संस्कृती. डायमंड पब्लिकेशन.
१०. मोडक, म. अ. १९९०. शिवकालीन समाज आणि संस्कृती. विविध प्रकाशन
११. केतकर, शं. स. १९२३. मराठ्यांचे राज्यशास्त्र. सकाळ प्रकाशन.
१२. आपटे, ब. के. १९७४. मराठा आरमार व व्यापारी जहाजे. महाराष्ट्र साहित्य मंडळ

१३. दाते, वि. बा. १९९५. मराठ्यांचे युद्धशास्त्र. प्रगती प्रकाशन.
१४. कुलकर्णी, अ. रा., आणि खरे, ग. ह. (संपा.). १९८४. मराठ्यांचा इतिहास (खंड १). नागपूर: महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
१५. राजवाडे, वि. का. मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने (खंड १ ते २२)

हिन्दी

१. सिंह, हरिशंकर. २०१०. मराठा इतिहास के गौरवशाली पल. प्रकाशन संस्थान।
२. गुप्ता, शिवप्रसाद. २००८. शिवाजी और मराठा साम्राज्य. नीलम प्रकाशन।
३. वर्मा, अजय कुमार. २०१५. मराठों की शक्ति और पतन. जानगंगा पब्लिकेशन।
४. चौहान, रामेश्वर. २०११. पेशवा और मराठा संघ. प्रभात प्रकाशन।
५. शर्मा, बलवंत. २०००. अंग्रेजों और मराठों के संघर्ष की कहानी. साहित्य भवन।

SEMESTER VI

6.1 Major (Core)

Course Title	Landmarks of World History (1914 CE -1991 CE)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. discuss the causes and consequences of First World War
	2. analyse the imperialism and expansionism between two world wars
	3. evaluate the causes and consequences of second world war
4. examine the cold war crisis	
Module 1 (Credit 1)	First World War
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. evaluate the causes and consequences of first world war
	2. explain Russian revolution, 1917
3. Examine the terms of Paris Peace Conference and the work of League of Nations	
Content Outline	a) Causes and Consequences b) Russian Revolution, 1917 c) Paris Peace Conference, League of Nation
Module 2 (Credit 1)	Between Two World Wars
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. asses the rise of Fascism in Italy
2. analyse the rise of Nazism in Germany	

	3. evaluate causes and consequences of great depression
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Rise of Fascism b) Rise of Nazism c) Great Depression
Module 3 (Credit 1) Second World War	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. examine the causes and consequences of second world war
	2. discuss the origin and organs of UNO
	3. evaluate the SCAP administration in Japan
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Causes and Consequences of the Second World War b) United Nations: Origins, Organs, Role c) SCAP Administration in Japan
Module 4 (Credit 1) Cold War Crisis	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1 discuss the origin and doctrines of cold war
	2 analyse the global cold war dynamics
	3 evaluate the technological races and propaganda during cold war
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Cold War: Causes of Cold War, Security Pacts: NATO, Warsaw Pact, SEATO, CENTO, ANZUS b) Impact of Cold War on World Politics: Disintegration of U.S.S.R, Bipolar to Unipolar c) Non-Aligned Movement

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Assignments/Activities	Marks
Interactive Group Discussion on Causes and Consequences of First world war, Russian Revolution, 1917 Paris Peace Conference, League of Nation	10
Assignments/ Presentation on Fascism, Nazism, second world	10
Prepare a project on Great depression, UNO, SCAP administration, Cold war crisis	20
Project & presentation on Disintegration of U.S.S.R, Bipolar to Unipolar, Non-Aligned Movement	10
Total	50

Reading list:

1. Ahamed, Liaquat. 2009. Lords of Finance: The Bankers Who Broke the World. Penguin Press.
2. Allen, William Sheridan. 1984. The Nazi Seizure of Power: The Experience of a Single German Town, 1922–1945. Franklin Watts.
3. Applebaum, Anne. 2012. Iron Curtain: The Crushing of Eastern Europe, 1944–1956. Doubleday.
4. Belmonte, Laura A. 2008. Selling the American Way: U.S. Propaganda and the Cold War. University of Pennsylvania Press.
5. Bernanke, Ben S. 2000. Essays on the Great Depression. Princeton University Press.
6. Bracher, Karl Dietrich. 1970. The German Dictatorship: The Origins, Structure, and Effects of National Socialism. Praeger Publishers.
7. Carr, Edward Hallett. 1979. The Russian Revolution: From Lenin to Stalin (1917–1929). Palgrave Macmillan.
8. Carsten, Francis Ludwig. 1982. The Rise of Fascism. University of California Press.
9. Chamberlin, Paul Thomas. 2018. The Cold War's Killing Fields: Rethinking the 20th Century. HarperCollins.
10. Cornwell, R. D. 1969. World History in the Twentieth Century. Longmans, Gordon.
11. Dower, John W. 1999. Embracing Defeat: Japan in the Wake of World War II. W. W. Norton & Co.
12. Evans, Richard J. 2003. The Coming of the Third Reich. Penguin Books.
13. Falasca-Zamponi, Simonetta. 1997. Fascist Spectacle: The Aesthetics of Power in Mussolini's Italy. University of California Press.
14. Figes, Orlando. 1996. A People's Tragedy: The Russian Revolution 1891–1924. Jonathan Cape.
15. Gaddis, John Lewis. 2005. The Cold War: A New History. Penguin Books.
16. Galbraith, John Kenneth. 1955. The Great Crash, 1929. Houghton Mifflin.
17. Hanhimäki, Jussi M. 2008. The United Nations: A Very Short Introduction. Oxford University Press.

18. Hardesty, Von, & Eisman, Gene. 2007. *Epic Rivalry: The Inside Story of the Soviet and American Space Race*. National Geographic.
19. Henig, Ruth. 2010. *The League of Nations*. Haus Publishing.
20. Holloway, David. 1994. *Stalin and the Bomb: The Soviet Union and Atomic Energy, 1939–1956*. Yale University Press.
21. Kennedy, David M. 1999. *Freedom from Fear: The American People in Depression and War, 1929–1945*. Oxford University Press.
22. Kershaw, Ian. 1998. *Hitler: 1889–1936 Hubris*. W. W. Norton & Company.
23. Kershaw, Ian. 2007. *Fateful Choices: Ten Decisions That Changed the World, 1940–1941*. Penguin Press.
24. Kindleberger, Charles P. 1973. *The World in Depression, 1929–1939*. University of California Press.
25. Latham, Robert. 1997. *The Liberal Moment: Modernity, Security, and the Making of Postwar International Order*. Columbia University Press.
26. Leffler, Melvyn P. 2007. *For the Soul of Mankind: The United States, the Soviet Union, and the Cold War*. Hill and Wang.
27. Lyttelton, Adrian. 2004. *The Seizure of Power: Fascism in Italy, 1919–1929*. Routledge.
28. MacMillan, Margaret. 2001. *Peacemakers: The Paris Peace Conference of 1919 and Its Attempt to End War*. John Murray.
29. McAlister, Melani. 2001. *Epic Encounters: Culture, Media, and South Asia in the Cold War*. University of California Press.
30. Osgood, Kenneth. 2006. *Total Cold War: Eisenhower's Secret Propaganda Battle at Home and Abroad*. University Press of Kansas.
31. Painter, David S. 1999. *The Cold War: An International History*. Routledge.
32. Paxton, Robert O. 2004. *The Anatomy of Fascism*. Alfred A. Knopf.
33. Payne, Stanley G. 1995. *A History of Fascism, 1914–1945*. University of Wisconsin Press.
34. Prashad, Vijay. 2007. *The Darker Nations: A People's History of the Third World*. The New Press.
35. Rothermund, Dietmar. 1996. *The Global Impact of the Great Depression, 1929–1939*. Taylor & Francis.
36. Raymond, Garthoff. 1994. *The Great Transition: American-Soviet Relations and the End of the Cold War*. Brookings Institution Press.
37. Schaller, Michael. 1985. *The American Occupation of Japan: The Origins of the Cold War in Asia*. Oxford University Press.
38. Shirer, William L. 1960. *The Rise and Fall of the Third Reich*. Simon & Schuster.
39. Suri, Jeremi. 2011. *Liberty's Surest Guardian: American Nation-Building from the Founders to Obama*. Free Press.
40. Terkel, Studs. 1970. *Hard Times: An Oral History of the Great Depression*. Pantheon Books.
41. Trachtenberg, Marc. 1999. *A Constructed Peace: The Making of the European Settlement, 1945–1963*. Princeton University Press.
42. Walters, Francis Paul. 1952. *A History of the League of Nations*. Oxford University Press.

43. Weinberg, Gerhard L. 1994. A World at Arms: A Global History of World War II. Cambridge University Press.
44. Westad, Odd Arne. 2005. The Global Cold War: Third World Interventions and the Making of Our Times. Cambridge University Press.
45. Westad, Odd Arne. 2017. The Cold War: A World History. Basic Books.
46. Wolfe, Audra J. 2013. Competing with the Soviets: Science, Technology, and the State in Cold War America. Johns Hopkins University Press.

मराठी:

१. आठवले, सदाशिव २००० अर्वाचीन युरोप मेहता पब्लिशिंग हाऊस
२. कदम, वाय. एन. २००५ विसाव्या शतकातील जगाचा इतिहास फडके प्रकाशन
३. कदम, वाय. एन. २००८ आधुनिक विश्व (१५००-१९५०) फडके प्रकाशन
४. कुलकर्णी, अ. रा. २००५ आधुनिक जगाचा इतिहास डायमंड पब्लिकेशन्स
५. कुलकर्णी, ए. आर., आणि फडके, एन. एस. २००२ आधुनिक जगाचा इतिहास कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
६. कोष्टी, ए. जे., आणि पवार, जयसिंगराव १९८८ आधुनिक जगाचा इतिहास महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ
७. गाठाळ, एस. एस. २०११ आधुनिक जगाचा इतिहास कैलास पब्लिकेशन्स
८. गाठाळ, एस. एस. २०११ आधुनिक जगाचा इतिहास आणि विज्ञान-तंत्रज्ञान कैलास पब्लिकेशन्स
९. जाधव, बी. बी. २००४ आर्थिक विचारांचा इतिहास फडके प्रकाशन
१०. जाधव, बी. बी. २००४ आर्थिक आणि तांत्रिक विचारांचा इतिहास फडके प्रकाशन
११. देशपांडे, श्री. ह. १९७५ जागतिक महामंदी आणि तिचे परिणाम मौज प्रकाशन
१२. देवपुजारी, मुरलीधर १९९८ युरोपचा इतिहास (१८१५-१९४५) विद्या प्रकाशन
१३. देवळाणकर, शैलेंद्र २०१० आंतरराष्ट्रीय संबंध विद्या भारती प्रकाशन
१४. देवळाणकर, शैलेंद्र २०१४ सत्ता संघर्ष: विश्व राजकारणाचे नवे प्रवाह विद्या प्रकाशन
१५. पेंडसे, अरूणा, आणि सहस्रबुद्धे, उत्तरा २००८ आंतरराष्ट्रीय संबंध: शीतयुद्धोत्तर व जागतिकीकरणाचे राजकारण ओरिएंट ब्लॅकस्वॉन
१६. फडके, ना. सी. २०१२ जगाचा इतिहास अनमोल प्रकाशन
१७. वैद्य, सुमन २००१ आधुनिक जग (१९१४-१९४५) विद्या प्रकाशन
१८. सकपाळ, शुभांगी २०१५ आधुनिक जग (१८७०-१९४५) निराली प्रकाशन
१९. सकपाळ, शुभांगी २०१५ आधुनिक जग आणि तंत्रज्ञान (१८७०-१९४५) निराली प्रकाशन

हिन्दी

१. खन्ना, वी. एन. २०१२ अंतराष्ट्रीय संबंध विकास पब्लिशिंग हाऊस
२. गुप्ता, पार्थसारथी १९९३ यूरोप का इतिहास हिंदी माध्यम कार्यान्वयन निदेशालय (दिल्ली विश्वविद्यालय)
३. जैन, पी. यू. २०१५ अंतराष्ट्रीय संबंध (१९१४-१९४५) साहित्य भवन पब्लिकेशन्स

४. जैन, पी. यू. २०१६ अंतर्राष्ट्रीय राजनीति साहित्य भवन पब्लिकेशन्स
५. जैन, हुकुम चंद, और माथुर, के. सी. २०१२ आधुनिक विश्व का इतिहास (१५००-१९५०) जैन प्रकाशन मंदिर
६. दत्त, वी. पी. २००८ बदली हुई दुनिया में भारत की विदेश नीति विकास पब्लिशिंग हाउस
७. दीक्षित, जे. एन. २०१८ भारतीय विदेश नीति प्रभात प्रकाशन
८. पंत, के. सी., और बिष्ट, एम. एस. २०१० आधुनिक विश्व का इतिहास तक्षशिला प्रकाशन
९. पंत, पुष्पेश २०११ २०वीं शताब्दी का विश्व इतिहास टाटा मैकग्रॉ-हिल
१०. पंत, पुष्पेश २०११ २१वीं शताब्दी में अंतर्राष्ट्रीय संबंध टाटा मैकग्रॉ-हिल
११. पाण्डेय, गोविन्दचन्द्र २०१७ इतिहास: स्वरूप एवं सिद्धान्त अनुराग बुक डिस्ट्रीब्यूटर्स
१२. मित्तल, ए. के. २०१५ आधुनिक विश्व का इतिहास (१७८९-१९४५) साहित्य भवन
१३. मिश्र, महेंद्र कुमार २०१५ अंतर्राष्ट्रीय राजनीति और प्रचार के सिद्धांत साहित्य भवन
१४. माथुर, लक्ष्मण प्रसाद १९७१ रूस की क्रांति राजस्थान हिंदी ग्रंथ अकादमी
१५. यादव, राम सिंह १९९५ विश्व का आर्थिक इतिहास राजस्थान हिंदी ग्रंथ अकादमी
१६. यादव, राम सिंह १९९५ विश्व का आर्थिक एवं तकनीकी इतिहास राजस्थान हिंदी ग्रंथ अकादमी
१७. राय, उदय नारायण २००५ यूरोप का इतिहास लोकभारती प्रकाशन
१८. वर्मा, दीनानाथ २०१८ आधुनिक विश्व का इतिहास भारती भवन पब्लिशर्स
१९. वर्मा, लाल बहादुर १९९४ यूरोप का इतिहास हिंदी माध्यम कार्यान्वयन निदेशालय (दिल्ली विश्वविद्यालय)
२०. वर्मा, लाल बहादुर २०१५ इतिहास: क्यों-क्या-कैसे हिंदी माध्यम कार्यान्वयन निदेशालय (दिल्ली विश्वविद्यालय)
२१. शर्मा, मथुरा लाल १९८५ जर्मनी का इतिहास कॉलेज बुक डिपो
२२. शर्मा, मथुरा लाल २००५ आधुनिक विश्व का इतिहास कॉलेज बुक सेंटर
२३. सिंह, हीरा लाल १९९० आधुनिक विश्व का इतिहास साहित्य भवन

6.2 Major (Core)

Course Title	Field Projects in History
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. demonstrate students with hands-on experience in historical research and exploration
	2. develop skills in observation, documentation, and analysis of historical sites and artifacts
	3. foster appreciation for cultural heritage and historical preservation
	4. learn skills in tour guiding and interpreting historical sites

1. Field Visit and work on historical monuments
2. Field visits to archaeological sites
3. Visit to Libraries and Group Discussion
4. Visit to Museums, Report writing and presentation
5. Visit to Archives in your city or nearby places.
6. Visit to Gazetteer Department in your city or nearby places and Report writing.

Assignments / Activities (Continuous Evaluation):

Assignments / Activities	Marks
Interactive Group Discussion on Role of Museum in Public History	10
Assignments/ Presentation on Importance of Archives in History writing	10
Assignments. Presentation on Gazetteer Department	10
Field visits and report writing on archaeological sites	10
Group Discussion on Conservation of Historical Monuments	10
TOTAL	50

6.3 Major (Elective)

Course Title	Elements of Indian Archaeology
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explain the meaning, scope, and development of archaeology in India
	2. identify and describe major archaeological methods such as exploration, excavation, and dating techniques
	3. analyze material remains such as pottery, tools, structures, inscriptions, and coins
	4. evaluate the cultural significance of major archaeological sites of India
	5. demonstrate awareness of heritage management and ethical archaeological practices
Module 1: (Credit 1)	Introduction to Archaeology
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. define archaeology and describe its branches
	2. evaluate the interdisciplinary nature of archaeology and how it integrates methods and concepts from multiple fields to understand past human life
	3. identify contributions of major Indian archaeologists
Content Outline	a) Definition, nature, and scope of archaeology
	b) Archaeology and its relationship with history, anthropology, geology, and geography
	c) History of archaeological research in India
Module 2: (Credit 1)	Methods in Archaeology
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. differentiate survey, exploration, and excavation techniques
	2. explain typology, stratigraphy, and dating methods
	3. define relative and absolute dating and differentiate between the two approaches in archaeological chronology
Content Outline	a) Exploration Methods: Survey techniques, GPS, GIS, remote sensing
	b) Excavation Methods: Principles of stratigraphy, Grid methods, trenching, tools used, Recording techniques,

	field notes, photography
	c) Dating Methods: Relative dating (stratigraphy, typology), Absolute dating (C14, dendrochronology, thermoluminescence, potassium-argon)
Module 3: (Credit 1) Excavation and Archaeological site in India	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. evaluate archaeological evidence from Lothal and Nalanda
	2. discuss the archaeological findings and contributions of archaeological excavations at Jorwe and Daimabad
	3. explain the architectural features of Kanheri and Ajanta Caves
Content Outline	a) Lothal and Nalanda
	b) Jorwe and Daimabad
	c) Kanheri Caves and Ajanta Caves
Module 4: (Credit 1) Conservation, Heritage and Public Archaeology	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. identify factors responsible for deterioration of archaeological sites
	2. describe the importance of preventive conservation
	3. suggest conservation and heritage-management strategies
Content Outline	a) Need for preservation of monuments
	b) Principles of conservation
	c) Heritage tourism & community participation

Assignments towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activities	Marks
To the field visit/ virtual tour an archaeological site and Report Writing covering: location, discovery, excavations, findings, cultural significance. (Sanchi, Ajanta, Kanheri, Rakhigarhi etc.).	10
To create a chart showing different types of pottery or stone tools, their features, period, and significance.	10
To Prepare 2–3-pages research on any one major archaeological culture. Include maps, diagrams, chronology, and findings.	10
Role Play / Film Review	10
Presentation on field visit	10
Total	50

Reading list:

1. Aitken, M. J. 1990 Science-based dating in archaeology London: Longman
2. Agrawal, D. P. 1982 The archaeology of India London: Curzon Press
3. Allchin, B., & Allchin, R. 1982 The rise of civilization in India and Pakistan Cambridge: Cambridge University Press
4. Archaeological Survey of India 1953–present Indian archaeology: A review New Delhi: ASI
5. Archaeological Survey of India 1892–present Epigraphia Indica New Delhi: ASI
6. Barker, P. 1977 Techniques of archaeological excavation London: Methuen & Co.
7. Cumming, John (Ed.) 1939 Revealing India's Past London: The India Society
8. Ghosh, A. (Ed.) 1964 Archaeological remains, monuments and museums New Delhi: Government of India
9. Greene, K. 1983 Archaeology: An introduction London: Batsford
10. Kenoyer, J. M. 1998 Ancient cities of the Indus Valley civilization Karachi: Oxford University Press
11. Lal, B. B. 1997 The earliest civilization of South Asia New Delhi: Aryan Books International
12. Paddayya, K. 1990 The New Archaeology and aftermath Pune: Ravish Publishers
13. Paddayya, K. 2013 Essays in the history of archaeology: Themes, institutions and personalities New Delhi: Archaeological Survey of India
14. Piggot, Stuart 1959 Approach to archaeology London: Adam and Charles Black
15. Possehl, G. 2002 The Indus civilization: A contemporary perspective Walnut Creek, CA: Rowman Altamira
16. Ramesh, K. V. 1984 Indian epigraphy Vol. I New Delhi: Sandeep Prakashan
17. Renfrew, C., & Bahn, P. 1991 Archaeology: Theories, methods and practice London: Thames & Hudson
18. Wheeler, M. 1954 Archaeology from the earth London: Penguin Books
19. Taylor, R. E. 1987 Radiocarbon dating Orlando, FL: Academic Press

मराठी:

१. कोसांबी, डी. डी. १९६५ भारतीय सभ्यता: एक नवदृष्टी मुंबई: पॉप्युलर प्रकाशन
२. खैरनार, ग. ह. २०१५ कालमापन पद्धती औरंगाबाद: श्री प्रकाशन
३. गोखले, शोभना १९७५ पुराभिलेखविद्या पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
४. धारपुरे, र. २०१२ भारतीय गुहा व वास्तुकला पुणे: मेहता पब्लिशिंग हाऊस
५. घोडे, भि. गो. २००१ भारतीय पुरातत्त्वाचा परिचय पुणे: डायमंड पब्लिकेशन
६. चोंडेकर, दि. २००५ सिंधू संस्कृती पुणे: कॉन्टिनेन्टल पब्लिकेशन
७. कठारे, डॉ., साखरे, डॉ., आणि पाटील, डॉ. २०११ पुरातत्व विद्या वस्तुसंग्रहालय शास्त्र आणि पर्यटन औरंगाबाद: विद्या बुक्स पब्लिशर्स
८. समेळ, स्वप्ना, आणि रानडे, अनुराधा १९९८ पुरातत्वशास्त्र व ग्रंथालयशास्त्र मुंबई: मनन प्रकाशन
९. देव, शंकर, आणि देव, शांताराम भालचंद्र १९७६ पुरातत्वविद्या पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन
१०. देव, शांताराम भालचंद्र १९६२ महाराष्ट्रातील उत्खनने दिल्ली: माहिती आणि नभोवाणी मंत्रालय
११. देशपांडे, एम. व्ही. २००८ पुरातत्व संशोधन पद्धती नागपूर: श्रीविद्या प्रकाशन
१२. पिंगळे, मो. १९९८ भारतीय संस्कृतीचे पुरातत्त्वीय आधार मुंबई: पॉप्युलर प्रकाशन
१३. महाराष्ट्र पुरातत्व विभाग वार्षिक पुरातत्व वार्षिक अहवाल मुंबई: महाराष्ट्र शासन
१४. मिराशी, व्ही. व्ही. १९९२ भारतीय इतिहास आणि संस्कृती मुंबई: साहित्य संस्कृती मंडळ
१५. शेवाळे, डी. आर. २०१० पुरातत्वशास्त्र: सिद्धांत आणि पद्धती पुणे: महाराष्ट्र स्टेट ब्युरो ऑफ टेक्स्टबुक

हिंदी:

१. कुमार, र. २०१५ पुरातत्व विज्ञान का परिचय जयपुर: अरुण पब्लिकेशन
२. कुमार, शीतल २०१२ पुरातात्विक विधियाँ एवं तकनीकें वाराणसी: भारती प्रकाशन
३. दीक्षित, के. एन. २००९ भारतीय पुरातत्व नई दिल्ली: नेशनल बुक ट्रस्ट
४. भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण १९५३-वर्तमान इंडियन आर्कियोलॉजी: ए रिव्यू नई दिल्ली: ASI
५. भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण १९५४-वर्तमान प्राचीन भारत नई दिल्ली: ASI
६. भंडारी, ओ. पी. २०११ काल निर्धारण पद्धतियाँ इलाहाबाद: भारतीय अध्ययन संस्थान
७. लाल, बी. बी. १९९४ भारतीय पुरातत्व की रूपरेखा नई दिल्ली: ए. आर. शर्मा पब्लिशर्स
८. तिवारी, श. २००७ सिंधु सभ्यता: पुरातात्विक अध्ययन दिल्ली: मोतीलाल बनारसीदास
९. शर्मा, र. २००२ भारतीय कला एवं वास्तुकला का पुरातत्व दिल्ली: ज्ञानोदय प्रकाशन
१०. साहा, मे. १९९० भारतीय पुरातत्व और इतिहास नई दिल्ली: प्रकाशन विभाग
११. सिंह, मृ. २०१४ पुरातत्व में वैज्ञानिक तिथिकरण दिल्ली: यूनिवर्सल बुक्स

6.3 Major (Elective)

Course Title	Introduction to Indian Epigraphy and Numismatics
Course Credits	Credits 04
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explain the beginning of epigraphical study in India
	2. evaluate the contribution of epigraphy to Indian history
	3. analyse the ancient Indian coinage
	4. examine the contribution of numismatics to Indian history
Module 1 (Credit 1) Epigraphy: Definition, Types, Features and Study	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. explain the definition, types and features of epigraphy in India
	2. discuss the types and features of epigraphy
	3. trace the beginning of epigraphical study in India
Content Outline	a) Epigraphy: Meaning and Definition b) Epigraphy: Types and Features c) Beginning of Epigraphical Study in India
Module 2 (Credit 1) Ancient Indian Scripts	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the Brahmi and Kharoshti scripts
	2. explain the Sharada and Devnagri scripts
	3. evaluate the contribution of epigraphy to Indian history
Content Outline	a) Ancient Indian Scripts: Brahmi and Kharoshti b) Ancient Indian Scripts: Sharada and Devnagri c) Contribution of epigraphy to Indian history
Module 3 (Credit 1) Numismatics: Meaning, Definition and Study	
	After learning the module, learners will be able to
	1. define the numismatics

	2. explain the numismatical study in India
	3. discuss the ancient Indian Coinage
Content Outline	a) Meaning and definition of numismatics b) History of numismatical study in India c) Ancient Indian Coinage: Puch Marked Coins
Module 4 (Credit 1) Ancient Indian Coinage	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyse the Kushana, Satvahana and Shaka coins
	2. explain the Gupta coinage
	3. evaluate the contribution of Numismatics to Indian History
Content Outline	a) Kushana, Satavahana and Shaka Coins b) Gupta Coinage c) Contribution of Numismatics to Indian history

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Sr. No.	Assignments	Marks
1	Visit a museum and prepare a project on Inscriptions.	10
2	Presentations and assignments on contribution of epigraphy to Indian history.	10
3	Visit a museum and prepare a project on Inscriptions.	10
4	Make the punch marked coins from a China clay / presentation on ancient coinage	10
5	Visit to numismatical society and its museum like RBI museum, Anjaneri or nearby places	10
	TOTAL	50

Reading list:

1. Archaeological Survey of India / various editors 1892 Epigraphia Indica: A Collection of Inscriptions Supplement to the Corpus Inscriptionum Indicarum Volumes I onward
2. Chakraborty, S. K. 2004 Indian Numismatics Bharatiya Kala Prakashan
3. Goyal, S. R. An Introduction to Gupta Numismatics Kusumanjali Book World
4. Gupta, Parmeshwari L. 1977 Bibliography of Indian Numismatics Volume 1 Numismatic Society of India
5. Handa, Devendra 2022 Indian Numismatics: Its Bearing on History, Culture, Art and Iconography OM Publications
6. Mukherjee, B. N. 2007 Numismatic Art of India: Documentation of Materials Vol I & II
7. Pieper, Wilfried 2021 Ancient Indian Coins – A Comprehensive Catalogue IIRNS Publications LLP
8. Rice, Benjamin Lewis 1894–1905 Epigraphia Carnatica 12 vols Mysore Archaeological Department
9. Salomon, Richard 1998 Indian Epigraphy: A Guide to the Study of Inscriptions in Sanskrit, Prakrit, and the Other Indo-Aryan Languages Oxford University Press
10. Shirazi, Ali-Asghar Hekmat-e 1956/2013 Persian Inscriptions on Indian Monuments Tehran University
11. Sircar, D. C. 1965 Indian Epigraphy Motilal Banarsidass Delhi
12. Srivastava, Prashant 2022 Aspects of Ancient Indian Numismatics Agam Kala Prakashan 2nd Edition

मराठी:

१. गोखले, शोभना, १९७६. पुरालिपिविद्या, कॉटिनेंटल प्रकाशन, पुणे.
२. देगलूरकर, जि. बी., १९७६. प्राचीन भारतीय मुद्राशास्त्र, कॉटिनेंटल प्रकाशन, पुणे.
३. ढवळीकर, एम.के., १९७५. प्राचीन भारतीय नाणकशास्त्र, सहयाद्री बुक्स, पुणे.
४. तुळपुळे, एस. जि., १९६३. प्राचीन मराठी कोरीव लेख, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.
५. पाटील, आशुतोष सुनील, २०१७. पश्चिमी क्षत्रपांची नाणी, मेरवीन टेकनॉलॉजिज, पुणे.

हिंदी:

१. अमितेश्वर २०२४ भारतीय सिक्के: एक ऐतिहासिक परिचय IIRNS पब्लिकेशन प्रा. लि. मुंबई
२. ओझा, गौरीशंकर हीराचन्द्र २०१६ भारतीय प्राचीन लिपिमाला प्रतिभा प्रकाशन नवी दिल्ली
३. चंद्र, दिनेश २००८ प्राचीन भारतीय अभिलेख उत्तर प्रदेश हिंदी संस्थान लखनऊ
४. दुबे, विपुला २०२२ भारतीय अभिलेखों में स्त्री प्रतिभा प्रकाशन नवी दिल्ली
५. दुबे, विपुला, तथा राव, राजवंत २०१५ पुराभिलेखों में इतिहास-परम्परा एवं संस्कृति प्रतिभा प्रकाशन नवी दिल्ली

६. बाजपेई, संतोष कुमार १९९७ ऐतिहासिक भारतीय सिक्के ईस्टर्न बुक लिंकर्स दिल्ली
७. मिश्र, मनोज १९९८ भरहुत शिलालेख का इतिहास और पुरालेख अलाहाबाद युनिवर्सिटी
८. मुळे, गुणाकर २०१९ भारतीय सिक्कों का इतिहास राजकमल प्रकाशन
९. सहाय, शिव स्वरूप २०१६ प्राचीन भारतीय सिक्के मोतिलाल बनारसीदास नवी दिल्ली
१०. सहाय, शिव स्वरूप २०२० भारतीय पुरालेखों का अध्ययन मोतिलाल बनारसीदास नवी दिल्ली

6.4 Major (Elective)

Course Title	History of Maharashtra (1956 C.E. - 1982 C.E.)
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. explain the formation of Maharashtra
	2. relate the social and economic development of Maharashtra
	3. criticize the cultural and literary movement in Maharashtra
	4. demonstrate the emergency and its impacts on Maharashtra
	5. recognise the 1982 workers strike and their impacts
Module 1: (Credit 1) Formation of Maharashtra (1956-1960)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. discuss the samyukta Maharashtra movement
	2. examine the formation of Maharashtra state and the role of prominent leaders
	3. estimate the governance and prominent administration
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Samyukta Maharashtra Movement: Background and Role of Prominent Leaders b) Formation of Maharashtra State: Bombay Reorganization Act;1960, Linguistic Tensions and Final Split c) Governance and Prominent Administration: Yashawantrao Chavan & Vasant Rao Naik, Integration of Regions
Module 2: (Credit 1) Social and Economic Development (1960-1975)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. analyze the land reforms and agricultural development in Maharashtra
	2. evaluate the industrialization and urbanization in Maharashtra
	3. examine the emergency of new social classes
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> a) Land Reforms and Agricultural Development: Bhoodan Movement, Land Ceiling Act;1961, Green Revolution b) Industrialization and Urbanization: Mumbai, Nagpur, Pune c) Emergence of new Social and Political classes: The Neo Buddhist Class (Dalit Convert), Politically Imposed Class

	(Maratha-Kunbi), The Urban Middle Class (White Collar Workers)
Module 3: (Credit 1) Cultural and Literary Movement	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. relate the Marathi literature
	2. criticize Dalit literature
	3. classify the cultural movement of Maharashtra
Content Outline	<p>a) Marathi Literature: V. S. Khandekar, Durga Bhagwat, P. L. Deshpande, Bhalchandra Nemade</p> <p>b) Dalit Literature: Baburao Bagul, Daya Pawar, Namdev Dhasal, Urmila Pawar</p> <p>c) Cultural Movement: Powada, Jalasa, Marathi Theatre, and Marathi Cinema</p>
Module 4: (Credit 1) Textile Worker's Strike:1982	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. illustrate the emergency and its impact on Maharashtra
	2. evaluate the role of Mill Workers Union and Datta Samant in the strike of 1982
	3. connect the impacts of 1982 strike on Mumbai's textile industry and labour movement
Content Outline	<p>a) Emergency and its impact on Maharashtra</p> <p>b) 1982 Workers Strike: Causes, Role of Mill Workers Union and Datta Samant</p> <p>c) Impact of 1982 Strike on Mumbai's textile industry and labour movement</p>

Assignments	Marks
Research projects on Samyukta Maharashtra Movement, Role of prominent leaders	10
Land reforms and agricultural development, Industrialization and urbanization	10
Assignments & Presentation on Marathi and Dalit Literature movement/ Cultural revival and identity formation	10
Group discussion on Maharashtra Girni kamgar union, Emergency and it's impacts on Maharashtra	10
Project & presentation on Impact of 1982 strike on Mumbai's textile industry and labour movement. Role of Datta Samant and the Maharashtra Girni Kamgar Union	10
TOTAL	50

Reading list:

1. Sawkar, Indrayani 2021 Samyukta Maharashtra Uprising: War for Mumbai Mumbai: Dimple Publication
2. Veritatem, Iuaerens 1959 Justice Shall Prevail: The Struggle for Samyukta Maharashtra Pune: J. S. Tilak
3. Deshpande, Prachi 2007 Creative Pasts: Historical Memory and Identity in Western India 1700–1960 New York: Columbia University Press
4. Banhatti, Rajendra, and Jogalekar, K. N. (Eds.) 2004 A History of Modern Marathi Literature Vol II Pune: Maharashtra Sahitya Parishad
5. Chaudhari, K. K. 1987 Maharashtra State Gazetteers: History of Mumbai Modern Period Mumbai: Gazetteers Department Govt of Maharashtra
6. Van Wersch, Hubert 2019 The 1982–83 Bombay Textile Strike and the Unmaking of a Labour Movement New Delhi: Speaking Tiger Publishing Pvt. Ltd.
7. Mhaisekar, Vidyula 2019 History of Modern Maharashtra Vol 1 Aurangabad: Vidya Books Publishers
8. Mahajan, Samadhan 2025 History of Modern Maharashtra and Social Reformers Part 2 Pune: SM Publication
9. Marakwar, Pragati Balajirao 2022 Maharashtra in the 20th Century Pune: Sharp Publication
10. Chavan, Yashwantrao 2012 Krishnakath Pune: Rohan Publication
11. Rathod, Sewa 2020 Vasantryao Naik: A Pioneer in Politics and the Father of Agro-Industrial Revolution Noida: Blue Rose Publishers
12. Swaminathan, M. S. 2017 50 Years of Green Revolution: An Anthology of Research Papers WS Professional
13. Rabb, Theodore K. 2014 Industrialization and Urbanization: Studies in Interdisciplinary History Princeton University Press UK
14. Shastree, Uttara 1996 Religious Converts in India: Socio-political Study of Neo-Buddhists New Delhi: Mittal Publications
15. Ilaiah, Kancha 2009 The Weapon of the Other: Dalitbahujan Writings and the Remaking of Indian Nationalist Thought Pearson London: Pearson
16. Naik, C. D. 2009 Buddhism and Dalits: Social Philosophy and Traditions New Delhi: Kalpaz Publications
17. Deshpande, Kusumavati, and Rajadhyaksha, M. V. 1988 A History of Marathi Literature New Delhi: Sahitya Akademi
18. Lederle, M. S. 1976 Philosophical Trends in Modern Maharashtra Bombay: Popular Publications
19. Jogdand, P. G. 1991 Dalit Movement in Maharashtra New Delhi: Kanak Publication

मराठी:

१) अत्रे, आचार्य, २०१३, मुंबईसह संयुक्त महाराष्ट्राचा लढा, मुंबई, मनोरमा प्रकाशन.

२) केतकर, कुमार, २००३, कथा स्वातंत्र्याची (महाराष्ट्र), पुणे, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ.

- ३) साबळे, दिपा, २०१३, आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद, एज्युकेशन पब्लिशर्स.
- ४) कांबळे, उत्तम, २०१२, नव महाराष्ट्राचे शिल्पकार, पुणे, सकाळ प्रकाशन.
- ५) भुतेकर, दत्तात्रय प्रभाकरराव, २०१५, महाराष्ट्राची अर्थव्यवस्था, औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ६) प्राऊत, गणेश, व ज्योती राऊत, २००७, महाराष्ट्रातील परिवर्तनाचा इतिहास, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
- ७) साने, रविकिरण, २००९, लढा संयुक्त महाराष्ट्राचा, औरंगाबाद, कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ८) सुराणा, पन्नालाल व किशोर बेडकिहाळ (संपा.), १९८८, आजचा महाराष्ट्र, पुणे, श्री विद्या प्रकाशन.
- ९) कुलकर्णी, अ. रा. २००८, महाराष्ट्र समाज आणि संस्कृती, पुणे, डायमंड पब्लिकेशन्स.
- १०) फडके, य. दि., २००७, विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, खंड ६,७,८, मुंबई, मौज प्रकाशन गृह.
- ११) सहस्त्रबुद्धे, पु. ग., २००३, महाराष्ट्र संस्कृती, पुणे, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
- १२) कठारे, अनिल, २०१८, आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- १३) निकम, एस.आर. व श्रीहरी थोरवत, संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील लोककला आणि इतिहास, पुणे, सनय प्रकाशन.
- १४) गाडगीळ, भा. य., १९९९, हाक स्वायत्त महाराष्ट्राची, मुंबई, ग्रंथाली प्रकाशन.
- १५) डोळस, वसंत, १९९२, दलित साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप, पुणे, दिलीपराज प्रकाशन.
- १६) बागुल, बाबुराव, १९८१, दलित साहित्य आजचे क्रांतीविज्ञान, नागपूर, बुद्धिस्ट पब्लिशिंग हाऊस.
- १७) भोळे, भा. ल., आणि बेडकिहाळ किशोर (संपा.), २००३, बदलता महाराष्ट्र, सातारा, आंबेडकर अकादमी प्रकाशन.
- १८) नाईक, संयोगिता, २०२२, महाराष्ट्राचे लोकप्रिय मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक, पुणे, स्नेहवर्धन प्रकाशन.
- १९) धर, पी. एन. (अनु. जैन, अशोक), २००२, इंदिरा गांधी आणि आणीबाणी, पुणे, रोहन प्रकाशन.
- २०) वाईकर, सुनील, २०१७, शोध अज्ञातांचा.

२१) Course Title History of Maharashtra (1956 C.E. - 1982 C.E.)

Course Credits 4

Course Outcomes After going through the course, learners will be able to

2. explain the formation of Maharashtra
6. relate the social and economic development of Maharashtra
7. criticize the cultural and literary movement in Maharashtra
8. demonstrate the emergency and its impacts on Maharashtra
9. recognise the 1982 workers' strike and their impacts

Module 1: (Credit 1) Formation of Maharashtra (1956-1960)

Learning Outcomes After learning the module, learners will be able to

1. discuss the samyukta Maharashtra movement
2. Examine the formation of Maharashtra state and the role of prominent leaders
3. estimate the governance and prominent administration

Content Outline a) Samyukta Maharashtra Movement: Background and Role of Prominent Leaders

b) Formation of Maharashtra State: Bombay Reorganisation Act; 1960, Linguistic Tensions and Final Split

c) Governance and Prominent Administration: Yashwantrao Chavan & Vasant Naik, Integration of Regions

Module 2: (Credit 1) Social and Economic Development (1960-1975)

Learning Outcomes After learning the module, learners will be able to

1. analyses the land reforms and agricultural development in Maharashtra
2. evaluate the industrialization and urbanization in Maharashtra
3. examine the emergency of new social classes

Content Outline a) Land Reforms and Agricultural Development: Bhoodan Movement, Land Ceiling Act;1961

b) Green Revolution Industrialization and Urbanization: Mumbai, Nagpur, Pune

c) Emergence of new Social and Political classes: The Neo-Buddhist Class (Dalit Convert), Politically Imposed Class (Maratha-Kunbi), The Urban Middle Class (White Collar Workers)

Module 3: (Credit 1) Cultural and Literary Movement

Learning Outcomes After learning the module, learners will be able to

1. relate the Marathi literature
2. criticize Dalit literature
3. classify the cultural movement of Maharashtra

Content Outline a) Marathi Literature: V. S. Khandekar, Durga Bhagwat, P. L. Deshpande, Bhalchandra Nemade

b) Dalit Literature: Baburao Bagul, Daya Pawar, Namdev Dhasal, Urmila Pawar

c) Cultural Movement: Powada, Jalasa, Marathi Theatre, and Marathi Cinema

Module 4: (Credit 1) Textile Worker's Strike:1982

Learning Outcomes After learning the module, learners will be able to

1. illustrate the emergency and its impact on Maharashtra
2. evaluate the role of Mill Workers Union and Datta Samant in the strike of 1982
3. connect the impacts of 1982 strike on Mumbai's textile industry and labour movement

Content Outline a) Emergency and its impact on Maharashtra

b) 1982 Workers Strike: Causes, Role of Mill Workers Union and Datta Samant

c) Impact of 1982 Strike on Mumbai's textile industry and labour movement

Assignments Marks

Research projects on Samyukta Maharashtra Movement, Role of prominent leaders, 10

Land reforms and agricultural development, Industrialization and urbanization 10

Assignments & Presentation on Marathi and Dalit Literature movement/ Cultural revival and identity formation, 10

Group discussion on Maharashtra Girni kamgar union, Emergency and its impacts on Maharashtra, 10

Project & presentation on the impact of 1982 strike on Mumbai's textile industry and labour

Reading list:

English:

1. Sawkar, Indrayani., 2021. Samyukta Maharashtra Uprising: War for Mumbai, Mumbai: Dimple Publication.
2. Sawkar, Indrayani., 2021. Samyukta Maharashtra Uprising: War for Mumbai, Mumbai: Dimple Publication.
3. Veritatem, luaerens., 1959. Justice Shall Prevail: The Struggle for Samyukta Maharashtra, Pune: J. S. Tilak.
4. Deshpande, Prachi., 2007. Creative Pasts: Historical Memory and Identity in Western India, 1700-1960, New York: Columbia University Press.
5. Banhatti, Rajendra and Jogalekar, K. N. (ed.), 2004. A History of Modern Marathi Literature, Vol. II, Pune: Maharashtra Sahitya Parishad.
6. Chaudhari, K. K., 1987. Maharashtra State Gazetteers: History of Mumbai, Modern Period, Mumbai: Gazetteers Department, Government of Maharashtra.
7. Van Wersch, Hub., 2019. The 1982-83 Bombay Textile Strike and the Unmaking of a Labor Movement, New Delhi: Speaking Tiger Publishing Pvt. Ltd.
8. Mhaisekar, Vidyula., 2019. History of Modern Maharashtra, Vol. 1, Aurangabad: Vidya Books Publishers.
9. Mahajan, Samadhan., 2025. History of Modern Maharashtra and Social Reformers, Part-2, Pune: SM Publication.
10. Marakwar, Pragati Balajirao., 2022. Maharashtra in the 20th Century, Pune: Sharp Publication.
11. Chavan, Yashwantrao., 2012. Krishnakath, Pune: Rohan Publication.
12. Rathod, Sewa., 2020. Vasantrao Naik: A Pioneer in Politics and the Father of Agro-Industrial Revolution, Noida: Blue Rose Publishers.
13. Swaminathan, M. S., 2017. 50 Years of Green Revolution: An Anthology of Research Papers, WS Professional.
14. Rabb, Theodore K., 2014. Industrialization and Urbanization: Studies in Interdisciplinary History, UK: Princeton University Press.
15. Shastree, Uttara., 1996. Religious Converts in India: Socio-political Study of Neo-Buddhists, New Delhi: Mittal Publications.
16. Ilaiah, Kancha., 2009. The Weapon of the Other: Dalitbahujan Writings and the Remaking of Indian Nationalist Thought, London: Pearson.

17. Naik, C. D., 2009. Buddhism and Dalits: Social Philosophy and Traditions, New Delhi: Kalpaz Publications.
18. Deshpande, Kusumavati and Rajadhyaksha, M. V., 1988. A History of Marathi Literature, New Delhi: Sahitya Academy.
19. Lederle, M. S., 1976. Philosophical Trends in Modern Maharashtra, Bombay: Popular Publication.
20. Jogdand, P. G., 1991. Dalit Movement in Maharashtra, New Delhi: Kanak Publications.

मराठी:

- १) अत्रे, आचार्य., २०१३. मुंबईसह संयुक्त महाराष्ट्राचा लढा, मुंबई: मनोरमा प्रकाशन.
- २) केतकर, कुमार., २००३. कथा स्वातंत्र्याची (महाराष्ट्र), पुणे: महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ.
- ३) साबळे, दिपा., २०१३. आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद: एज्युकेशन पब्लिशर्स.
- ४) कांबळे, उत्तम., २०१२. नव महाराष्ट्राचे शिल्पकार, पुणे: सकाळ प्रकाशन.
- ५) भुतेकर, दत्तात्रय प्रभाकरराव., २०१५. महाराष्ट्राची अर्थव्यवस्था, औरंगाबाद: कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ६) राऊत, गणेश आणि ज्योती राऊत., २००७. महाराष्ट्रातील परिवर्तनाचा इतिहास, पुणे: डायमंड पब्लिकेशन्स.
- ७) साने, रविकिरण., २००९. लढा संयुक्त महाराष्ट्राचा, औरंगाबाद: कैलाश पब्लिकेशन्स.
- ८) सुराणा, पन्नालाल आणि किशोर बेडकिहाळ (संपा.), १९८८. आजचा महाराष्ट्र, पुणे: श्री विद्या प्रकाशन.
- ९) कुलकर्णी, अ. रा., २००८. महाराष्ट्र समाज आणि संस्कृती, पुणे: डायमंड पब्लिकेशन्स.
- १०) फडके, य. दि., २००७. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, खंड ६, ७, ८, मुंबई: मौज प्रकाशन गृह.
- ११) सहस्त्रबुद्धे, पु. ग., २००३. महाराष्ट्र संस्कृती, पुणे: कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन.
- १२) कठारे, अनिल., २०१८. आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, औरंगाबाद: विद्या बुक्स पब्लिशर्स.
- १३) निकम, एस. आर. आणि श्रीहरी थोरवत. संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील लोककला आणि इतिहास, पुणे: सनय प्रकाशन.
- १४) गाडगीळ, भा. य., १९९९. हाक स्वायत्त महाराष्ट्राची, मुंबई: ग्रंथाली प्रकाशन.
- १५) डोळस, वसंत., १९९२. दलित साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप, पुणे: दिलीपराज प्रकाशन.
- १६) बागुल, बाबुराव., १९८९. दलित साहित्य आजचे क्रांतीविज्ञान, नागपूर: बुद्धिस्ट पब्लिशिंग हाऊस.
- १७) भोळे, भा. ल. आणि बेडकिहाळ, किशोर (संपा.), २००३. बदलता महाराष्ट्र, सातारा: आंबेडकर अकादमी प्रकाशन.
- १८) नाईक, संयोगिता., २०२२. महाराष्ट्राचे लोकप्रिय मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक, पुणे: स्नेहवर्धन प्रकाशन.
- १९) धर, पी. एन. (अनु. जैन, अशोक.), २००२. इंदिरा गांधी आणि आणीबाणी, पुणे: रोहन प्रकाशन.
- २०) वाईकर, सुनील., २०१७. शोध अज्ञातांचा, Createspace-Kindle Independent Publishing.
- २१) वांबूरकर, डॉ. जास्वंदी, २०२२. इतिहास, स्त्रीविषयक वास्तव आणि विभावी शिरूरकर, पुणे, सुनिधी प्रकाशन.

Major (Elective)

Course Title	India and its Neighbours
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to <ol style="list-style-type: none">1. Describe the meaning and geographical constitution of India's neighbouring countries2. Interpret and analyse the economic, political and historical transformations in India's foreign policy and its neighbouring countries in the modern period3. Evaluate the similarities and connections in the historical experience of India and its neighbours
Module 1 (Credit 1)	Who are India's neighbours?
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to <ol style="list-style-type: none">1. Identify the constituents of the Indian subcontinent2. Explain the major ways in which the region has been historically discussed3. Evaluate the significance of the regional boundaries
Content Outline	<ol style="list-style-type: none">a) India's Location and nomenclature: Subcontinent or South Asiab) India's Neighbours (1947 and after): Afghanistan, Pakistan, Nepal, Bhutan, China, Sri Lanka, Maldives, Bangladeshc) Borders and Boundaries: Land and maritime borders
Module 2 (Credit 1)	South Asian Regional Dynamics
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to <ol style="list-style-type: none">1. Describe the functions of various regional organizations2. Explain India's role and contribution in regional organizations3. Evaluate India's interaction with major regional bodies like ASEAN
Content Outline	<ol style="list-style-type: none">a) SAARC & BIMSTEC: Role, objectives, achievements, and challenges.b) India's role in regional organizations.

	c) India's interactions with significant regional organizations as a non-member - India and ASEAN, ' Look East Policy'
Module 3 (Credit 1) Bilateral Relations (Country-Specific)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	1. Explain India's relations with its neighbours
	2. Assess the main elements of India's foreign policy vis-à-vis its neighbours
	3. Analyse the points of cooperation and conflict between India and its neighbours
Content Outline	<p>a) Pakistan: Worldviews Kashmir conflict, nuclear dimension, dialogue, trade.</p> <p>b) China: Largest neighbour, long strategic relationship, border issues, economic ties.</p> <p>c) Bangladesh: History (1971 liberation), shared culture, Sundarbans, economic cooperation.</p>
Module 4 (Credit 1) Key Themes & Issues	
Learning Outcomes	1. Identify the economic, political and cultural relations between India and its neighbours
	2. Explain how economic and social problems can be resolved
	3. Evaluate the possibilities of promoting peace and stability in the neighbourhood
Content Outline	<p>4.1. Economic Cooperation and regional development through treaties</p> <p>4.2. Security and Stability: Terrorism and migrations</p> <p>4.3. Cultural and Civilizational ties: Shared history and people-to-people contacts</p>

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

Activity	Marks
Prepare a comparative timeline of major events in subcontinental history explaining why these events have been included by you.	10
Case study documentation of charismatic political / influential figures from the region outlining their contribution and contemporary relevance	10
Project and presentation on important historical episodes from the region explain their long-term historical significance	10
Read and analyse any primary source (speeches of leaders/ video documentation) and submit a brief commentary on its context, purpose, and significance.	10
Visit a museum or digital exhibitions tracing the timeline of various foreign policy milestones	10
Total	50

Reading list:

1. Badruddin, Umar. 2003. *The Emergence of Bangladesh Vol 1*. Oxford: Oxford University Press.
2. Badruddin, Umar. 2006. *The Emergence of Bangladesh Vol 2*. Oxford: Oxford University Press.
3. Ballhatchet, K and John Harrison (eds). 1980. *The City in South Asia, Pre-modern and Modern*, London: Curzon.
4. Bates, Crispin. 2001. *Community, Empire and Migration: South Asians in Diaspora*, Basingstoke UK: Palgrave Macmillan.
5. Cohen, Robin. 1997. *Global Diasporas: An Introduction*. London:UCL Press
6. Guha, Sumit. 1999. *Environment and Ethnicity in India*. Cambridge:Cambridge University Press.
7. Jha, Pankaj, and Smita Tiwari, eds. 2015. *Transitions and Interdependence: India and its Neighbours: India and its Neighbours*. KW Publishers Pvt Ltd.
8. Khan, Hamid. 2001. *Constitutional and Political History of Pakistan*. New Haven: Yale University Press.
9. Mann, Michael. 2015. *South Asia's Modern History Thematic Perspectives*. London & New York. Routledge.
10. Mohan, C. R. 2007. India's Neighbourhood Policy: Four Dimensions. *Indian Foreign Affairs Journal*, 2(1), 8-14.
11. Muni, S. D. 1993. India and Its Neighbours: Persisting Dilemmas and New Opportunities. *International Studies*, 30(2), 189-206.
12. Mishra, Vijay (ed.) 1979. *Rama's Banishment: A Centenary Tribute to the Fiji Indians, 1879-1979*, London:Heinemann.
13. Roy, Meenu. 2010. *India and Her Sub-Continent Neighbours: New Pattern of Relationships*. Deep and Deep Publications.
14. Scott, David.2009. "India's "extended neighborhood" concept: power projection for a rising power." *India Review* 8, no. 2: 107-143.

15. Wolpert, Stanley. 2010. *India and Pakistan Continued Conflict or Cooperation?*
Berkeley: University of California Press.

मराठी:

- १) कानिटकर, वि. ग., इस्रायल: युद्ध, युद्ध आणि युद्धच, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे.
- २) गोखले, अरविंद, लोणकर, विजय (अनु.), पाकिस्तानात साठ वर्षे, चिनार पब्लिशर्स, पुणे.
- ३) टिकेकर, मनिषा (संपा.), भारत आणि भारताचे शेजारी, साधना प्रकाशन, पुणे.
- ४) तळवलकर, गोविंद, इराक दहन, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई.
- ५) देशपांडे, रेखा (अनु.), ज्वालाग्राही पाकिस्तान : भूत आणि भविष्य, चिनार पब्लिशर्स, पुणे.
- ६) देसाई, दत्ता (संपा.), बदलता भारत खंड - २ (पारतंत्र्याकडून महासत्तेकडे), मनोविकास प्रकाशन, पुणे.
- ७) निकम, तानाजीराव, आधुनिक चीन व जपानचा इतिहास (इ.स. १८३९ ते १९४९), डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, प्रथम आवृत्ती, जुलै २००६.
- ८) पालकर, नारायण हरी, इस्राएल - छळाकडून बळाकडे , अपर्णा प्रकाशन.
- ९) प्रभू, मीना, तुर्कनामा, मौज प्रकाशन ग्रह, मुंबई.
- १०) बेडेकर, सुवर्णा (अनु.), युद्ध आणि शांतता काळात भारत आणि पाकिस्तान, चिनार पब्लिशर्स, पुणे.
- ११) मराठे, ह. मो., वंश विद्वेषाच्या वणव्यात श्रीलंका, चंद्रकला प्रकाशन, पुणे.
- १२) मुंडे, रोहिदास, भारत आणि भारताचे शेजारी, मुंबई युनिव्हर्सिटी प्रेस, मुंबई, २०२४.
- १३) वाघ, एम. एस., भारत शेजारील राष्ट्रे आणि परराष्ट्र धोरण, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव.
- १४) वाणी, य. शं., असा आहे बांगलादेश, श्री यश प्रकाशन, मुंबई.
- १५) शेवडे, सच्चिदानंद, शोध श्रीलंकेचा, परम मित्र पब्लिकेशन्स, ठाणे.

6.4 OJT

Course Title	OJT
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to
	1. enhance spheres of the students from academia to industry
	2. learn historical research skills in real-world settings
	3. develop professional skills through practical training
	4. generate mindfulness in time management, efficiency and accountability
	5. develop self-confidence and self-esteem or self-worth
	6. impart appropriate knowledge, ethics and information to the students in preparation for professional practice
	7. knowledge for planning, organizing and carrying out activities in History and its allied fields

SNDTWU University OJT Policy/Guidelines:

<https://www.sndt.ac.in/pdf/students/ojt/on-the-job-training-policy.pdf>

POSSIBLE INSTITUTIONS FOR OJT / MOUs

1. Tourism Industry
2. Museums
3. Business Archives
4. Archaeological Excavation Sites
5. Women's Archives
6. Private Archives
7. Research Centers
8. Government Agencies
9. Non-Government organizations
10. Women's Centers
11. History Societies
12. Libraries
13. Research projects

14. Preservation of Cultural Heritage projects

Evaluation

Activity	Internal	External
OJT	50	50
Total	100	

6.5 Community Engagement

Course Title	Community Engagement Field Excursion/ Projects conducted
Course Credits	2
Course Objectives	<ol style="list-style-type: none"> 1. to enable students to understand the significance of community engagement in History 2. develop skills to apply historical knowledge in real-world contexts
Learning Outcomes	<p>After engaging the activity, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. know the concept of community engagement and its relevance in History 2. develop skills to engage with local communities, archives, and museums 3. apply historical knowledge to address contemporary social issues

Possible Activities for Community Engagement

1. **Oral History Project:** Students can conduct interviews with local community members, recording their experiences and stories about historical events or cultural traditions.
2. **Community-Based Research:** Assign students to research a local historical topic or issue, and present their findings to the community.
3. **Museum/Archive Visit / Historical Site/ Visit Heritage Walk**
4. **Interview with Local Historians:** Arrange for students to interview local historians, scholars, or community leaders, discussing their work and insights on local history.
5. **Exhibition/Display:** Encourage students to curate an exhibition or display on a historical theme, using local artifacts, images, and stories.

6. **Community Engagement Project:** Assign students to develop and implement a community engagement project, such as documenting oral histories, or organizing a cultural event.
7. **Digital History Project:** Encourage students to create digital content, such as videos, podcasts, or blogs, showcasing local history and heritage.